2 ŞUBAT 1980 CUMARTESİ 10 LİRA

Halkın Gazetesi

Demokrat

Emil Galip SANDALCI * Bu çocuğu kim öldürdü? * Sayfa 2

Murat BELGE * Demokrasiyle yaşamayı öğrenmek gerek * Sayfa 2

Demirtaş CEYHUN * Gerçekten öfkeliyim! * Sayfa 4

Mehmet BAYRAK * Halk şiirinde toplumsal olaylar ve başkaldırmalar * Sayfa 6

ZAMLAR PROTESTO EDİLİYOR

Banliyö tren ücreti 250 kuruştan 10 liraya, aylık vapur biletleri de 75 liradan 400 liraya çıkarılınca

Halk vapura ve trene bilet almadan bindi

250 liralık aylık abonman karnelerinin 1200 lira olmasını protesto eden ada yolcuları vapur çıkışlarında bilet vermemişlerdir. Fotoğrafta Eminönü'ne yanaşan ada hattı vapurundan çıkan yolcular memurlara bilet vermeden geçerken

● Ankara'nın çeşitli semtlerinde protesto gösterileri yapılırken işçi ve memurlar yemek boykotuna gitti

● Trende zamları savunan bir kişi dövüldü

● VAPURU İŞGAL EDEN ADALAR HALKI DİPÇİKLENDİ, 2 KİŞİ GÖZALTINA ALINDI.

Vapur ve bilet fiyatlarına yapılan zamların kaldırılması için imza kampanyası başlatıldı. (FOTOĞRAF: ZÜLFİKAR GÜÇLÜ)

HABER MERKEZİ

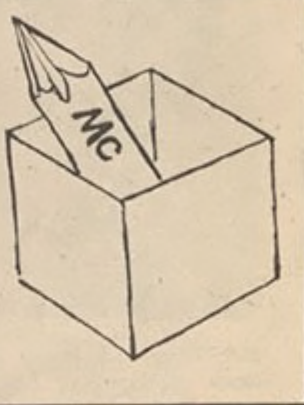
Devalüasyonla birlikte her şeye yüzde 100'ün üstünde zamların gelmesi ile birlikte, halkın zamlara karşı gösterdiği tepkiler de büyüyor. Vapur ve tren abonman biletlerinin de fiyatlarının artması üzerine, tren ve vapurlarda halk toplu halde bazı gösteriler yapmaya ve bilet almayarak, veya aldıkları biletleri kontrolörlere vermeyerek zamları protesto etmeye başladılar. Ayrıca zamları protesto etmek amacıyla imza kampanyaları açıldı. Yurttaşlar vapur ve tren ücretlerinin indiril--

(Devamı 7. Sayfada)

En ucuz ulaşım aracı olan vapur ve trene yapılan zamlara halk büyük tepki gösterdi.

Bomba uzmanının açtığı kutudan üzerinde "Yeni MC'nin hediyesi" yazılı "Kazık" çıktı

HABERİ 7. SAYFADA

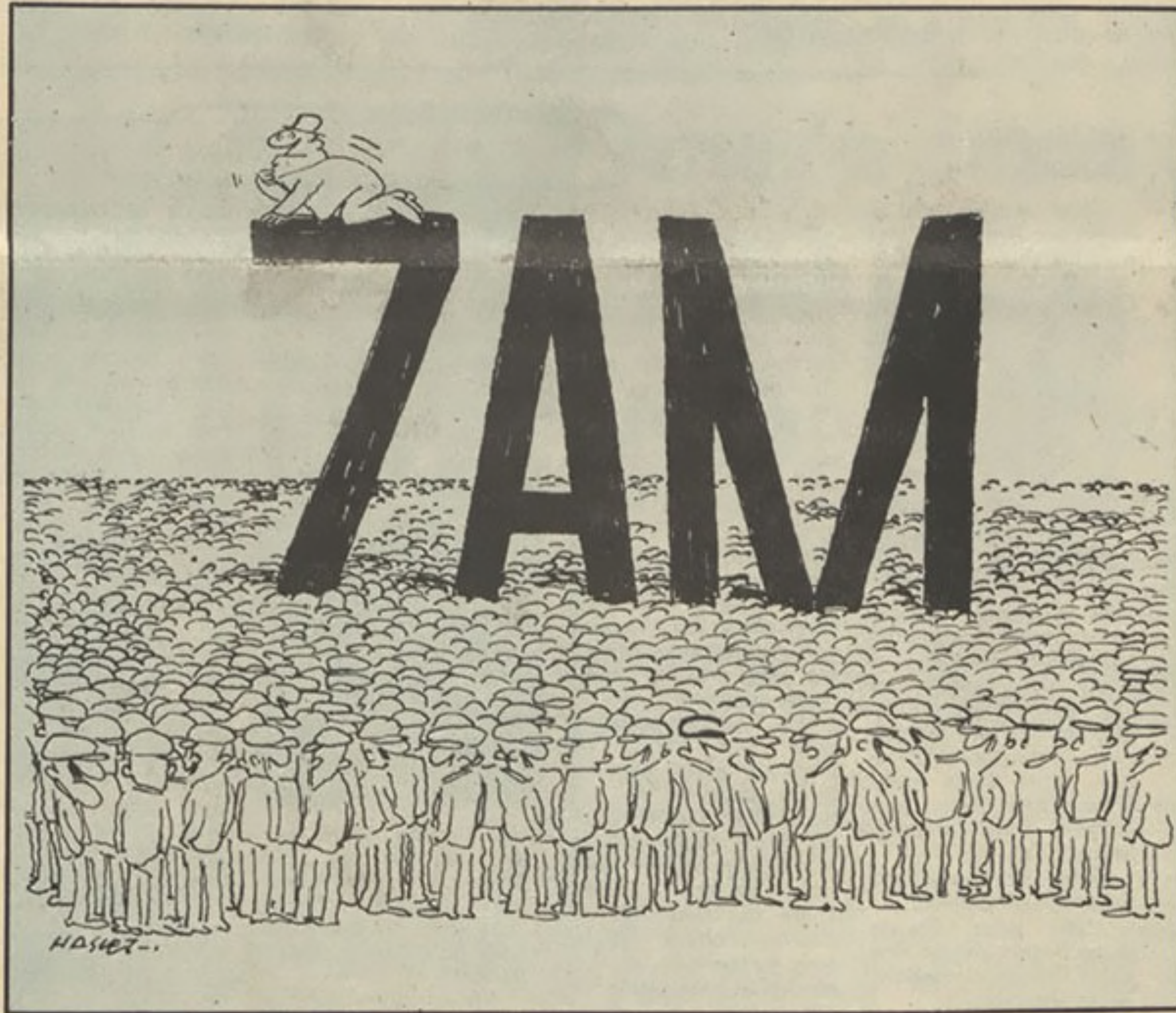
Ecevit: CHP, kitle eylemlerine girmekten her zaman kaçındı

ANKARA (DEMOKRAT)

CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit, dün parlamentodaki odasında düzenlediği basın toplantısında hükümetin aldığı son ekonomik kararları eleştirdi. Ecevit, bırakın yapsın, bırakın geçsin, bırakın etsin zihniyetinin hiç bir ülkede görülmeyen ölçüde uygulanmak istendiğini, oysa devletin mantığıyla bile açıklanamayacak zamların halkı ezdiğini belirtti.

Hakça bir vergi düzeni getirilerek devletin halkın temel gereksinimlerini destekleyebileceğini savunan Ecevit kapitalizmi en ileri ölçüsüyle uygulayan ülkelerde bile temel malların kıt olduğu dönemlerde bunlar için bir ekonomik ve sosyal öncelikler sırası saptandığını ifade etti. Ecevit, "Yapan yapsın, kapan

(Devamı 7. Sayfada)

Milli Eğitim Bakanı'nın tatili uzatma kararı tepkiyle karşılandı

"Okullara faşistleri yerleştirmek için Bakan zaman kazanıyor,,

● VELİLER, "BU İŞİN ARDINDA BİR İŞ VAR. SANKİ EVLERİMİZ DAHA MI SICAK" ŞEKLİNDE KONUŞUYORLAR.

● ÖĞRETMENLER, "ZAMAN KAZANMAK İÇİN BÖYLE BİR BAHANEYE İHTİYAÇ DUYUYORLARDI." DEDİLER.

PINAR ÜNSAL

İlk ve orta dereceli okullarla, Eğitim Enstitülerinde yarı yıl tatilinin 3 Marta kadar uzatılması ile ilgili olarak Milli Eğitim Bakanı Orhan Cemal Fersoy'un yaptığı açıklama öğretmen, öğrenci ve veliler arasında büyük tepkilere yol açtı.

Milli Eğitim Bakanının "Kışın şiddetli geçmesi karşısında ara verme tatilinin 3 Mart 1980 Pazartesi gününe kadar uzatılması uygun görülmüştür. Öğrenim açığı ikinci döneme ilave edilerek kapatılacaktır" şeklinde yaptığı açıkla-

(Devamı 7. Sayfada)

Ticaret Bakanlığı yeniden MHP karargahı haline getiriliyor

● MHP YANLISI GAZETELERDE "KOMÜNİST MİLİTAN," OLARAK İSİMLERİ YAYINLANANLAR İŞTEN ATILMAYA ÇALIŞILIYOR.

ANKARA (DEMOKRAT)

CHP ağırlıklı iktidar döneminde "İllegal komünist örgütlerin üyesi oldukları ve çeşitli suçlardan hükümlü bulundukları" iddia edilerek, MHP yanlısı gazetelerde yayımlanan "komünist memurlar" listesinde adı geçen Ticaret Bakanlığı memurları işlerinden atılmaya çalışılıyor. Sözkonusu isim listelerinde "komünist memur" olarak adı geçen Ticaret Bakanlığı memurlarının, bakanlığın bazı yöneticileri tarafından sorguya çekildiği ve polisler tarafından "çeşitli suçlardan arandığı" öne sürülerek rahatsız edildiği bildiriliyor.

1. ve 2. MC dönemlerinin Ticaret Bakanı Agah Oktay Güner zamanındaki 12 Mart'ın sorgulama şeflerinden MHP yanlısı Bülent Öztürkmen gibi kişilerin tekrar yönetim kadrolarına getirildiği gözlenen Ticaret Bakanlığı'nın tekrar MHP militanlarının karargahı haline getirilmek istendiği belirtiliyor. CHP ağırlıklı iktidar döneminde işe alınan veya Ticaret Bakanlığı'na atanan memurlar tek tek sorguya çekilerek işten atılmak isteniyor, sürgün ediliyor ve çeşitli yöntemlerle memurlara baskı uygulanıyor.

Yayınlanan listeleri gösteren MHP yanlısı gazetelerin küpürleri.

MALATYA BELEDİYE BAŞKANLIĞI SEÇİMİNDE

CHP nin muhalefet kanadı bağımsız aday Remzi Aslan'ı destekleyecek

MALATYA (DEMOKRAT)

Belediye Başkanlığı seçimine 10 gün kala, Malatya CHP Muhalefet Kanadı'nın da aralarında bulunduğu dört demokratik kuruluş yaptıkları ortak bir açıklamayla Bağımsız Aday Remzi Aslan'ı desteklediklerini bildirdiler.

Bilindiği gibi eski Belediye Başkanı Hamit Fendoğlu'nun paket bir bombayla öldürülmesinden sonra boşalan Belediye Başkanlığı seçimi 10 Şubat'ta yapılacaktır. Remzi Aslan TKİP dışındaki tüm demokratik kuruluş ve çevrelerin adayı olarak seçime katılıyor. CHP'nin Malatya Muhalefet Kanadı, DİSK'e bağlı Tek Ges-İş, KÖY—KOOP ve Bağımsız Doğu Yapı ve Yol Sendikası aralarında ortak bir karar alarak seçimde Remzi Aslan'ı destekliyeceklerini açıkladılar. Remzi Aslan'ın kazandığı yeni desteklerle seçilme şansının arttığı bildiriliyor.

Öte yandan seçim çalışmalarını engellemeye ve halkın sandık başına gitmesini önlemeye çalışan faşistlerin saldırılarına hız verdikleri belirtildi. Ali Koşal ve Yusuf Koşal adlı iki ilerici faşistlerce kurşun yağmuruna tutuldu. Ali Koşal'ın hafif, Yusuf Koşal'ın ise ağır şekilde yaralandığı öğrenildi.

Malatya Bağımsız Belediye Başkan Adayı Remzi Aslan yaptığı açıklamada, "Hiç bir güç emekçi halkı sandık başına gitmekten alıkoyamaz. Halkımız faşistlere gereken dersi verecektir" dedi.

KÖY-KOOP: Hükümet parayı pula üreticiyi kula çevirdi

İZMİR (THA)

Manisa KÖY—KOOP Birliği'ne bağlı 60 kooperatif başkanının katıldığı "Genişletilmiş Başkanlar" toplantısında konuşan Manisa KÖY—KOOP Başkanı Mustafa Pala, "Hükümet yaptığı son devalüasyon ve zamlarla, üretici köylüleri kula, paramızı pula çevirdi" dedi.

Mustafa Pala, herşeyi 100 günde çözümleyeceğini söyleyen hükümetin süre biterken köylüye zamdan yokluktan ve acıdan başka birşey bırakmadığını kaydederek, "Bize yönelik olarak neler yaptı hükümet" dedi ve şöyle devam etti:

"Üretici köylünün ayağına mazot götürüvor-

(Devamı 7. Sayfada)

ANT — BİRLİK'te işçiler kıyımları protesto için direnişe başladı

HABER MERKEZİ

Ant Birlik Genel Müdürlüğü'ne bağlı tüm işyerlerinde çalışan işçiler, iş akitleri feshedilen arkadaşlarının yeniden göreve başlaması için üretimi durdurarak direnişe başladılar.

Antbirlik'te çalışan işçiler işten çıkarılan arkadaşlarının yeniden işe alınması ve yeni yönetimle birlikte işe girenlerin çıkarılması amacıyla direnişlerini sürdürdüklerini,

(Devamı 7. Sayfada)

Garantisiz ticari borçların tasfiyesi kararı alınması üzerine

Türkiye'den alacaklı bankalar mahkemeye başvuracak

Firmaların yetkilileri Maliye Bakanlığı'nı doldurdular

ANKARA (ANKA)

Bakanlar Kurulu tarafından açıklanan garantisiz ticari borçların tasfiyesi kararına karşı alacaklı firmalardan bir bölümünün uluslararası mahkemelere başvuracağı öğrenildi. Karar konusunda aydınlatıcı bir açıklama alabilmek amacıyla Türkiye'ye gelerek Maliye Bakanlığı'na başvuran yabancı firmaların yetkililerinden edinilen bilgiye göre, borç tasfiyesi kararı tek yanlı bir "moratoryum" (iflas) ilanı niteliğindedir. Firma yetkilileri, bu konuda kendileriyle görüşme yapılmadığından yakınarak, mahkemeye başvurmak ve Türkiye'nin yurt dışındaki varlıkları için haciz isteminde bulunmak zorunda kalacaklarını belirtmektedirler.

98.500 dolayında işlemden kaynaklanan garantisiz ticari borçların alacaklısı firma sayısı 205 bin kadar tahmin edilmektedir. Bu borçların alacaklıları arasında Philips (50 milyon dolar) Siemens (30 milyon dolar) Caterpillar (20 milyon dolar) ve Uniroyal Good Year ile Pirelli (15-

(Devamı 7. Sayfada)

Guatemala'da köylülerin işgali altındaki İspanya Büyükelçiliği'ni polis yaktı 40 kişi öldü

HABERİ 7. SAYFADA

Polisario Örgütü ABD Başkanı Carter'ı savaş kışkırtıcılığı yapmakla suçladı

HABERİ 7. SAYFADA

Ankara'da öldürülen devrimci öğrencinin katil sanığının Cengiz Gökçek'in koruma polisi olduğu belirlendi

● SULUOVA'DA BİR BAŞKOMİSERİN ÖLDÜRÜLMESİ ÜZERİNE GÖZALTINA ALINAN 90 KİŞİDEN 33'ÜNÜN TUTUKLANDIĞI BİLDİRİLDİ.

● AMCASININ OĞLUNU ÖLDÜRMEK İSTEYEN ÜGD BAŞKANI ANNESİNİ YARALADI.

HABERİ 4. SAYFADA

AKLA KARA

EMİL GALİP SANDALCI

Bu yazıyı, ölümünün yıldönümünde, faşist katillerin kurşunlarına kurban olan; katillerinin ancak biri bulunabilen; bulunanı da göz göre göre, bile bile kaçırılan; kaçıranları ise bulunamayan şehit gazeteci, değerli arkadaşımız Abdi İpekçi'nin anısına adıyorum. Çoban armağanı, çam sakızı. Sağolsaydı nedenini anlardı.

* * *

Olay gazetelerde çıktı. Birkaç gün önce de arkadaşımız Uğur Mumcu, "Cumhuriyet"teki sütununda ayrıca yazdı. Köşe yazarlığında bir gelenek vardır. Birinin sahip çıktığı konuya bir diğeri – hiç olmazsa hemen ardından – pek değinmez. Tam tersi düşüncedeyim. Özellikle bu tür olaylarda. Konuya, kamuoyuna maloluncaya kadar, gerçek ve dürüst basının ısrarla sahiplenmesi gerekir. "Watergate" iki gazetecinin tekelinde kalsa ve tüm Amerikan basınına malolmasaydı, Nixon Cumhurbaşkanlığından istifa etmek zorunda kalmazdı.

Olaya gelelim:

Haftalardan beri Kayseri'de yoğun bir terör havası estirilmektedir. Aydın ailesinin başına gelenler, Kayseri'de olagelen yasa ve insanlık dışı olayların sadece tipik bir örneğidir.

1. 28 Kasım 1979 günü, gece saat 21.20'de, Atatürk Lisesi eski müdürü Hurşit Aydın'ın Yeşil Mahallesi, Tepe Sokak, No: 6'daki evi, kendilerine milliyetçi ve mukaddesatçı süsü veren kimselerce kurşunlanır. Ve...

Bu çocuğu kim öldürdü?

Deniz Aydın

a. Hurşit Aydın'ın 5 yaşındaki oğlu Deniz Aydın öldürülür.

b. Deniz'in ağabeyi Hilal Aydın ağır yaralanır.

c. Olayın soruşturmasını Emniyet bir hafta sonra yapar. Suçlular bulunamaz.

2. Kurşunlamadan 15 gün sonra, Hilal Aydın'ın bir suça karıştığı bahanesiyle ve polis olduklarını söyleyen kişilerce, Hurşit Aydın'ın evi izinsiz aranır. Arama sırasında "son derece kaba ve haşin" davranılır.

3. 12 Ocak 1980 günü aynı kimseler tekrar gelirler.

a. Evi darmadağın ederek yeniden ararlar.

b. Hurşit Aydın'ı gözlerini bağlayarak bilmediği bir yere götürürler.

c. Orada küfür, işkence ve dayak altında işlemediği bir suçu kabullenmesi Hurşit Aydın'dan istenir. (Bu arada çevresinde aynı durumda işkence gören pek çok kişi vardır...)

d. Hurşit Aydın direnir. Gözleri bağlı 3 gün işkence gördükten sonra serbest bırakılır.

4. Olup bitenlerden Kayseri Valisi, Emniyet Müdürü, Savcı ve öteki yetkililer haberlidir. Ne ki, kendilerine gelen şikâyetçileri kovmakta ve her şeye karşın ısrar edildiğinde "Haberimiz yok. MİT yapıyor" demekle yetinmektedirler.

Sanırız Kayseri'ye Vali, Emniyet Müdürü, Savcı diye atananlar herhalde oraya "Haberimiz yok" demek için gönderilmediler. İllerindeki vatandaşların can güvenliğinden sorumlu bu kişilerin görev anlayışları eğer iki sözcüklü bir "Haberimiz yok" tümcesinin ardına sığınacak kadar daralmış ve zavallılaşmışsa bu beylerin o görevlerde işleri nedir?

Abdi İpekçi'nin anısına İstanbul Gazeteciler Cemiyeti'nde düzenlenen "Türkiye'de Terör" konulu seminere Ana Muhalefet Partisi Genel Başkanı, Senato Başkanı, Turizm ve Tanıtma Bakanı

(Devamı 7. Sayfada)

GÜNÜN YAZISI

Demokrasiyle yaşamayı öğrenmek

Murat BELGE

Ecevit söyler dururdu, Türkiye'nin kalkınan ve büyüyen bir azgelişmiş ülke olarak "demokratik" olmasının ne kadar olağanüstü bir başarı olduğunu. Şimdilerde ara sıra Demirel de buna benzer şeyler söylüyor. Dünyada demokratik rejime sahip şu kadar ülke içinde birisi de bizmişiz.

Şu "demokrasi"nin tanımı üzerinde anlaşmak gerek önce. Biliyorum, demokrasinin kapsamı ülkeden ülkeye değişir. Her yere bir üniforma gibi uyacak tek bir demokrasi yoktur. Çünkü her toplum kendi özgül tarihini yaşamış, kendi özgül mücadelesini vererek kazanmıştır "demokrasi" adı altında ne varsa elinde. Ayrıca büyük politik önderlerimizin belirttiği gibi, bizden çok daha kötü koşullarda yaşayan nice toplum var dünyada. Ama, öyle de olsa, hayatta her olaya bakışın iki türlüsü var: "Ben Ali'den iyiyim" diye sevinmek bir olguysa, "Ben Veli'den kötü durumdayım" diye yerinmek de bir o kadar gerçek.

Ülkeyi yönetecek hükümetlerin seçimle belirlenmesinden ibaretse, "Demokrasi"nin tanımı evet, birtakım kuraldışı (ama olduğunda kimseyi yadırgatmayan) müdahaleler arasında, halk seçebiliyor yöneticileri. Yalnız, bu sınırlı çerçeveye "demokrasi" diyecek kişilerin sayısı da gitgide azalmakta, dünyada. Bir İngiliz'e bir Fransız'a hatta bir Amerikalı'ya böyle bir şeyi "demokrasi" diye kabul ettirebilir misiniz bugün? Siz birini hasbelkader seçeceksiniz, sonradan yaptıklarını beğenmeyeceksiniz,ama protesto edemeyeceksiniz. Tek seçeneğiniz, dört yıl sonra onun bir benzerine oy vermek. Sonra onun yaptıklarını da sineye çekeceksiniz. Beğenmediğinizi söyleyecek hiçbir nesnel kanal,araç olmayacak elinizde. Olanları da ya yasayla, ya da örneğin "kâğıt zammı" gibi şeylerle kapatacaklar. "Yahu nedir bu başımıza gelen?" dediğinizde, anarşi çıkardı diye alıp götürecekler. Sonra da büyük politik önderlerimiz, şu kadar ülke arasında Türkiye'de demokrasi var diye gece gündüz dua etmemizi söyleyecekler bize.

"Bize demokrasi yaramaz". İki günde bir duyarız bu lafı. Sözkonusu rejimin toplumumuzda ne kadar iyi yerleşmiş olduğunun bir kanıtıdır. Bir toplum ki, durmadan, kendini aşağılıyor, kısacası dayak istediğini beyan ediyor. Ama, aslında kimdir bu lafı söyleyenler? Laf, yukarıdan aşağı-ideolojik mekanizmalar yoluyla-dalga dalga yayılıyor olabilir de, bunun gerçek sahibi, "biz" derken, kendinden başkalarını kastedendir. Kendisi, "demokrasi"ye yakışacak olgunluk düzeyine gelmiştir de, çevredeki öteki aşağılık adamlar bir türlü bu seviyeye çıkamamıştır; onlardır sopalık olanlar. "Bize eli sopalı adam lazım" diyen herkes,nedense ayağı falakaya takılı olarak düşünmez de kendini, ya falakayı ya da sopayı tutan olarak düşünür.

Dolayısıyla, toplumumuzda, "demokratik rejimi yaşayacak olgunluğa erişmek" esprisi tarihi olarak tersinden kurulmuştur. Bu lakırdıyı söyleyenler, her zaman, halkın bu olgunluğa erişmediğini söylerler. Bir an için, lafın doğru olduğunu kabul edelim ve şu harikulade mantığa bakalım: Bunu söyleyen, karşısındaki adamın yüzmeyi karada öğrenmesini istemektedir. Öyle ya, demokrasi yaşanmadan, nasıl öğrenilir ?

Yani, tarihin en büyük palavrasıdır bu "demokratik olgunluk" sözü. Ve Türkiye'de demokrasi içinde yaşamayı öğrenmeyen ve öğrenmemek için direnen birileri varsa, bu birileri egemen sınıflardır.

Ne var ki, egemen sınıflar demokrasi içinde yaşamayı öğrenmeye gelirken, çalışan sınıflar da demokrasi içinde yaşamayı öğrenmemişlerdir ama (çünkü berikilerin sayesinde, hiçbir zaman böyle yaşamamışlardır), Türkiye'nin şu döneminde, demokrasinin ne olduğunu anlamaya başlamışlardır. Bir toplum belki geç anlar, ama anladığını kolay unutmaz.

Şimdi egemen sınıflar ve temsilcileri bir yan-

(Devamı 7. Sayfada)

FORUM

"Üç kuruşumuz da tükenip gitti"

● "BU ZAMLARDAN SONRA EN ÇOK OTOBÜS BİLETLERİNE ÜZÜLDÜM. BİLİYOR MUSUN BUNDAN SONRA KONYA'YA ANAMIN YANINA VARAMAYACAĞIM..."

● "BİR GECEDE MİLYONLARINA MİLYONLAR KATTILAR. BİZ ÜÇ KURUŞUMUZU DA TÜKETTİK GİTTİ. VURGUN YEDİK Kİ ALLAHIMA ÖYLE OLUR İŞTE..."

Hazırlayan: TANJU CILIZOĞLU

İSMAİL ÇÖL
Emekli işçi

"Son zamları çok az buldum. Ben bir işçi emeklisiyim. Üç ayda aldığım emekli maaşımı nereye harcayacağımı bilemiyorum. Çarşıda, pazarda satın aldığım her şey için verdiğim binliğin gerisini bile almıyorum. Üstü kalsın diyorum. Eğer darda kalan arkadaşlarım varsa, kendilerine borç vermeye hazırım.

Tanrı, Demirel'i başımızdan eksik etmesin.

Halkı kısa zamanda aklını başına getiren Ecevit ve Demirel'e teşekkürlerimi sunarım..."

MEHMET ÜNLÜ
Onaltı yaşında. Matbaa işçisi

Ağabey ben Konyalıyım biliyor musun? Altı kardeşiz biz. Babam öldü. Ağabeyim, ablam İstanbul'a işçiliğe vardılardı. Konya'nın Ereğli'sinde sahapsız kaldık biliyor musun?

Ağabeylerim tez yoldan elim ekmek tutsun istediler, buraya eniştemin ablamgillerin yanına vardım. İki yıldır da matbaada çalışıyorum. Haftada bin lira alırım. Otuz lira yol parasına gidiyor. Sabahleyin işe yetişmek gerek. Önce ben geliyorum matbaaya. İki vasıta değişiyorum. Akşamları da gayri ne bulursak.

Bu koşullar altında işte zar–zor karnımı doyuruyorum.

Ne mi yiyorum. Canımın istediği hiçbir şeyi alıp yiyemiyorum ağabey hiçbir şeyi?

Yani canım ne yemek istiyorsa onu yiyemiyorum. Öğlenleri ekmeğin arasına salam falan koyduruyorum kırk lira, elli lira. Sabahleyin çayla poğaça yiyorum. Akşam üstü bazan gene tost most yiyorum. Bazı öğlelerde çorba içiyorum, işkembe çorbası. Yanında kuru filan pilav falan işte.

Ağabey en çok canımı sıkan anama daha iki yıldır tek kuruş postalayamadım. Tam birkaç kuruş koyuyorum kenara, ayakkabım neyyitiyor, altı deliniyor yani giyilmez oluyor. Daha anacığıma üç–beş kuruş yollayamadım. Bir yüz liracık gönderemedim anama. En çok da buna canım sıkılıyor.

Bu son devalüasyon daha yeni oldu. Tek umudum hafta başında, bizim patronun da son durumu gözönüne alarak bir şeyler yapacağı. Ustam iyidir ağabey ama onun da işleri bozuk. Onun da işleri çok iyi gitmiyor. Hani biliyor musun bizim usta bayramlarda falan pantolon alır, göynek alır. Yoksam var ya bu haftalıkla pantolon falan almak mümkün değil.

Bizim yukarı matbaada bir oğlan vardı çırak. Bir gün pijamayla geldi işe. Pantolonunu hepten yitirmiş biliyor musun? Deli–meli sandık, aklını oynattı sandık önce. Sonra pantolonunu yitirdiğini öğrendik. Yani ağabey biz çalışarak pantolon bile alamıyoruz. Sigara mı? Yok ağabey allahtan onu içmem işte. Sinemaya falan da gidemiyorum. Eve varanacak uykum geliyo zaten. Bir iki kez bir müşteri bana tiyatro davetiyesi verdi. Tiyatroya gittim, çok hoşuma gitti. Bu zamlardan sonra en çok otobüs biletlerine üzüldüm. Biliyor musun bundan sonra anamın yanına varamayacağım. Kaldım hepten buralarda ağabey...

İSMAİL ÖZCAN
Enboy Fabrikasında işçi

Bin size önce aylık maaş zarfımı göstereyim. Başbakana Demirel'e postalayacağım bu zarfı. Gör işte kardeşim ben oniki yıllık işçiyim. Elime avansta 2600 lira, ay sonunda da 1398 lira geçmiş. Dört bin liraya çalışıyoruz. Kısacası aylık dört bin lira günde sekiz buçuk saat çalışıyorum.

Bir çocuğum var lisede, evim kira. Ev sahibi ahbab olduğu için ne zamandır binbeşyüz lirada tutuyor evin kirasını. Şimdi çıksam belki de üç bini hop diye verirler.

Ne yapacağımızı, nasıl yaşayacağımızı şaşırmışız. Sekiz aydır işyerinde toplu iş sözleşmesi sürüyor. İşveren zam vermemek için direniyor da direniyor yüzde yüz yüzde ikiyüz zam yapsalar ne olur. Tut ki elime dört bin lira yerine sekiz bin lira geçiyor. Ne olacak ki?

Nasıl geçindiğimizi ne sen sor, ne biz söyleyelim.

Evden işe, işten eve. Ben bir gün kahveye bile çıkamıyorum. Çay, kahve parası veremediğimiz için sırf. Gerisini sen düşün, artık da nasıl yaşayıp nasıl yaşamadığımızı var hesapla. Her ay borç, her ay borç. Başbakan 42 doğumlu bir aile reisinin, bir aile babasının borç istemesinin ne demek olduğunu bilir mi? Televizyonda rahat koltuklarda konuşu-konuşuvermek kolay. Bak kardeşim ölümü bile düşünemeyecek kadar çaresizlik içindeyiz. İşte maaş zarfım ahacık elinde bana ne soruyorsun oku oku yaz.

SELİM SABİT SALMAN
Muhasebeci

Son para operasyonu ile Türkiye altından kalkamayacağı bir yükün altına girmiştir. Türkiye derken biz dar gelirliler. Yoksullar, emekçiler yani emeği ile geçinmek zorunda kalanlar.

Ben küçük esnafların, küçük hacimli işyerlerinin muhasebe işlerini yürüten bir serbest meslek sahibiyim. Her gün kötüye gidiyor işler. Her gün bozuluyor. Artık küçük esnafların büyük bir kesiminin de ayakta kalabilmesi son derece zorlaştı.

Fiyatların ardında koşarak ömür tüketiyoruz.

Bizimkisi yaşamak değil çile dokumak. İstediğimiz hiçbir şeyi alamıyoruz. Elimiz insanın en doğal gereksinmelerine bile varmıyor. Süreli tüm dünya nimetlerine karşı arkamızı dönerek gözümüzü kapayarak yaşıyoruz.

ZAFER ŞALVA
Matbaa işçisi

Matbaa işçisiyim. Mürettiplik yapıyorum. Haftada ikibin–ikibinbeşyüz lira geçer elime. Evliyim bir küçük bebem var, evim kira ve geçinemiyorum. Para nasıl bitiyor, nasıl tükeniyor farkına varamıyorum. Çok kere düşürdüm filan duygusuna kapılıyorum. Akşamdan akşama çaycıya on lira–onbeş lira, öğlen yemeği, sigara, yol parası ayda üçbin lirayı ben işyerinde tüketiyorum zaten. Bu durumda geriye yedi bin lira kalıyor. Onunla ev kirası mı, çocuk sütü maması mı? Tencere kaynatmak mı, giyim kuşam mı? Şaşırıp kalıyoruz. Malatya'dan babamgil araara nevale düzmese bütün bütün şaşırıp kalacağız.

Bu nereye varacak ki?

Hepsı bir türlü beceriksiz bunların. Al Ecevit'i vur Demirel'e, al Demirel'i vur Ecevit'e. İkisi birbirini kolluyor durmadan ve birbirini düşünüyor. Tabii koltuk sefası en önde geleni. Bizi kim düşünecek o belli değil. Bizi düşünenlerin de beline vuruyorlar satırı.

Milyonlarına milyonlar kattılar bir gecede. Biz üç kuruşumuzu da tükettik gitti. Vurgun yedik ki Allahıma öyle olur işte...

MÜCADELE GÜNLÜĞÜ

2 ŞUBAT

1963 – KAVEL İŞVERENİNİ PROTESTO İÇİN 8 BİN İŞÇİ "SAKAL GREVİ" NE BAŞLADI

İstinye'de Kavel Kablo fabrikasında 220 işçinin işine son verilmesi üzerine aynı işveren değişik fabrikalarında çalışan 8 bin işçi sakal grevine başladı. Daha önce işverenin vekilinin lokavta gitmesi üzerine işçiler 5 gün oturma grevi yapmışlar, 31 Ocak'ta da bu nedenle işveren işçilerin işine son vermişti.

1969 – Türkiye Kamu Personeli Sendikaları Konfederasyonu (Türk–Persen) personel reformunun engellenmesi üzerine, bir direniştoplantısı yaptı.

1971 MAN fabrikasındaki 310 işçi, ikramiyelerinin verilmemesi üzerine oturma grevi yaptı.

1975- İzmir'de Keramik–İş'e bağlı 300 kişilik bir işçi grubu, arkadaşlarını işten çıkaran işvereni protesto etmek için sessiz yürüyüş düzenlediler.

1975 – GAZİANTEP'TE "FAŞİZMİ PROTESTO MİTİNGİ YAPILDI

Gaziantep'te 22 sendika ve demokratik kuruluş tarafından düzenlenen "faşizmi protesto" mitingine çevre il ve ilçelerden gelen gençler de katıldı. "Bağımsız Türkiye", "Kahrolsun Faşizm" gibi sloganların atıldığı miting olaysız son buldu.

1975 – ÖDEMİŞ'TEKİ CIVA İŞ SENDİKASINA BAĞLI 103 İŞÇİ DİRENİŞTE

Batı Anadolu Cıva Madencilik ve Ticaret Şirketi'nin Ödemiş'teki işyerinde çalışan Cıva İş sendikasına bağlı 103 işçi, işverenin bazı işçileri işten çıkarması üzerine direnişe geçti.

1975–MALATYA'DA 12 DEMOKRATİK KURULUŞUN MİTİNGİ POLİSÇE DAĞITILDI

Malatya'da 12 demokratik kuruluşun ortaklaşa düzenlediği "faşizmi protesto yürüyüşü"nde polisin tutumu nedeniyle çıkan olaylarda 10 kişi yaralandı, 9 kişi gözaltına alındı. Olaylar yürüyüşün dağılmasından sonra da yer yer sürdü. Mitinge katılanlardan bir bölümü daha sonra Ülkü Ocakları önünde gösteri yaptı.

1976- Bigadiç'in Fanas ve Camköy Maden Ocaklarında çalışan 560 işçi, toplu iş sözleşmesinden sonra 175 kişinin işten çıkarılmasını protesto etmek amacıyla sessiz bir yürüyüş düzenlediler.

1977–KOÇ HOLDİNG'E BAĞLI FABRİKADAKİ İŞÇİLERİN 28 GÜNLÜK EYLEMİ BAŞARIYLA SONUÇLANDI.

Koç Holding'e ait Türk Demir Döküm Fabrikasında çalışan ve sendikalaştıkları için işten atılan 65 işçinin, fabrikaya yeniden girmek için, 5 Ocak'tan beri sürdürdüğü eylem başarıyla sonuçlandı.

1977–ZEKİ ERGİNBAY

Teknik Güç dergisi Yazı İşleri Müdürü Zeki Erginbay, kaçırıldıktan 12 gün sonra İstanbul Ömerli Barajı civarında işkence edilerek öldürülmüş olarak bulundu.

TMMOB'ye bağlı 18 oda adına yapılan ortak açıklamada "Faşistlerden Bu olayın hesabı bir gün mutlaka sorulacaktır" dendi.

Demokrat OKURLARINDAN MEKTUPLAR

Faşizme karşı birleşelim

Faşist cinayet şebekelerinin işçi, köylü, emekçiler üzerindeki baskılar sürmektedir. Hemde, en cani en acımasız bir biçimde, sinsice sürmektedir. Cavit Orhan Tütengil gibi bir aydın katlediliyor. Kahpece,planlı bir biçimde.

Cibali Tekel Fabrikası'nda işçi ve işyeri temsilcisi proleteryanın yiğit erinin katledilmesi, faşistlerin kimden yana olduğunu ortaya koymaktadır.

Nazi Almanya'sının Hitlerinin, yaptığını bu gün Türkiye'de yapmak isteyenler var. Örnek:

Kahramanmaraş katliamını hazırlayan, ellerinde üç hilalli bayraklarla halka saldıran, çocuk, kadın, erkek, ayırımı yapmadan katleden, evleri yakanlar, Nazi Almanya'sının topluca katliam görüşüne örnek değil midir? Gerici, şövenist duygular taşıyan, faşizmin bataklığına saplanmış kişiler değil midirler? Bunların sonun Nazilerin akibetine dönüşeceği günler vakındır.

BİZE DÜŞEN GÖREV:

Daha bilinçli , bir örgütlenme faşizme karşı bir çelikten duvar, oluşturulması gerekiyor. Tüm işçi, köylü, emekçi , bilim adamı, öğretmen, öğrenci, yani anti-faşist halk yığınlarının birleşmesi gerekiyor.

E.Y. SUADİYE

Biz velilerin sesine kulak verin

Biz Tunceli ilinin devrimci köylüleriyiz; düzenin uyguladığı baskı, terör ve zulüm bizim baş sorunumuz.

Tunceli Lisesi kapatıldı, yerine askeri kışla kuruldu. Tunceli ortaokulunda POL–BİR'li polisler küçücük çocukları göz yaşartıcı bombalarla sindirip karakollarda dövüyor. Çocuklarımıza atılan dayağın ve edilen küfürlerin sorumlusu kim? Çocuklarımızın suçu ne? Baştaraftakiler suçlarını bizim çocuklarımıza mı yıkacaklar? Okulda okuyan bebelerin onları okutan öğretmenlerin ne suçu var? Suç çocuklarımızı falakaya yatıranlarda, onların üzerine bomba atanlardadır.

Ne diye devrimci, yurtsever öğretmenler görevden alınıyor, yerine neden MHP'li hocalar atanıyor? Bağımsızlık istemek, özgürlüğü savunmak suç mu ? Demokrasi nerede? ? Halka zulüm etmek demokrasi olamaz.

Anayasaya uygun, özgürlükçü demokrasiyi savunanlar neden susuyor? Çocuklarımıza öğretmen istiyoruz...

TUNCELİ'DEN BİR GRUP VELİ

Bolu'daki faşist baskılar devrimcileri durduramaz

Bolu ve ilçelerinde öğretmenler okullara gitmeyerek Kahramanmaraş soykırımını protesto ettiler. Öğretmenlerin bu eylemini Ticaret Lisesi ve Kıbrısçık Lisesi de destekledi. Bazı demokrat memurlar da işe gitmeyerek protesto eylemine katıldılar.

Yeni atanan vali, devrimci öğretmen,öğrenci ve memurları açığa alarak, sürerek, soruşturma açarak yıldıracağını sanıyor.

Eyleme katılan Kıbrısçık'lı öğretmenlerden altısı, hakim ve jandarma komutanının isteği ile tutuklanmış, arkadaşlara insanlık dışı davranışlarda bulunulmuştur. Açığa alınan bu öğretmenlerin yerine, faşistleri atayan vali, bu tutumu ile veli ve öğrencilerin protestolarına neden olmuştur. Muhtarlar valiye çıkarak açığa alınan öğretmenleri geri istemişlerdir. Öğretmen ve öğrencilerin bu eylemini destekleyen Kıbrısçık Orman Deposu işçileri direnişe geçmişler, bunun üzerine de orman müdürü lokavt ilân etmiştir.

24 Aralık günü okula gelmiyen öğrenciler için valilik kanalıyla okul idarecileri tarafından soruşturma açılmış, liseden 1 kız, Ticaret Lisesinden 4 erkek öğrenci hiç bir yerde okuyamaz kaydı ile okuldan atılmıştır.

Eyleme katılan öğretmenlerden 44 arkadaş açığa alınmış, diğerlerinin sorgulamaları devam etmektedir.

Tüm faşist cinayet ve uygulamalar, devrimcileri, mücadelelerinden alıkoyamaz.

BOLU'DAN ÖĞRETMENLER

Daha önce 1300 işçi atılmıştı

ÇUKOBİRLİK'TE İŞÇİ SÜRGÜNÜ YENİDEN BAŞLADI

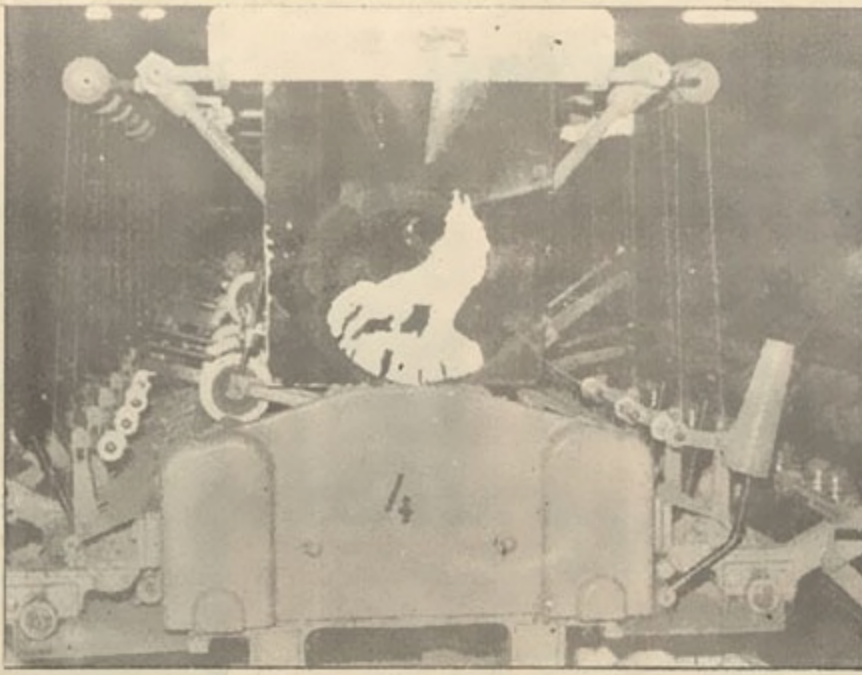
● TİCARET BAKANI'NIN TELEKSİYLE KOOPERATİFLERİN MÜDÜR YARDIMCILARI, MUHASEBECİLERİ GÖREVDEN ALINDI.

ADANA (DEMOKRAT):

Çukobirlik Yönetim Kurulu'nun değişmesiyle birlikte, hazırlanan sürgün listelerinin uygulanmaya başladığı ve çalışanların faşistlerin en yoğun olduğu bölgelere sürüldüğü bildirildi.

Çukobirlik Yönetim Kurulu Başkanlığına AP milletvekili adaylarından Hikmet Savatlı'nın, Genel Müdür Vekilliği'ne de Halk Bankası eski müdürlerinden AP yanlısı olduğu bilinen Cemal Mumcu'nun gelmesinden sonra işten atmalar ve sürgünlerin böylesine yoğunlaştığı bir dönemin geçmişte yaşanmadığı söyleniyor.

Bir süre önce 1300 mevsimlik işçinin işten atılması üzerine bir basın toplantısı düzenleyen Çukosen Sendikası Başkanı Mekin Şahin, işvereni partizanlıkla suçlayarak şöyle demişti: "AP iktidara geldiğinden bu yana 1300 mevsimlik işçi işten atılmış, 100 kadar dürüst müdür görevden alınarak sıradan memurluğa nakledilmiştir." Aynı konuda üreticilerde: "Kredi kağıtlarımızın MC militanlarınca suratımıza fırlatıldığı dönemleri yeniden yaşamak istemiyoruz. Bizim belirlemediğimiz, tepeden inme gelen yöneticiler işbaşında olduğu, partizanlık yaptığı sürece; önümüzdeki sezon Çukobirliğe pamuk dökmeyeceğiz." demişlerdi.

1. ve 2. MC hükümetleri döneminde Hikmet Savatlı Çukobirlik Yönetim Kurulu Başkanı olduğu zaman Çukobirlik İplik Fabrikası'ndan bir görüntü.

Bir süre önce, 21 milyon liralık ilaç yolsuzluğuna adı karışan Çukobirlik yeni Yönetim Kurulu Başkanı Hikmet Savatlı ve Genel Müdür Vekili Cemal Mumcu.

MHP'liler yüksek ücretle işe alınıyor

Demirel Hükümetince Çukobirlik Yönetim Kurulu Başkanlığına getirilen Hikmet Savat'lının, istihdam fazlalığını öne sürerek işçi çıkarımına zemin hazırlarken; AP ve MHP Yanlılarını çok yüksek maaşlarla sözleşmeli personel olarak işe aldığı kaydediliyor. Adana, il Encümen üyesi Enver Cimelinin Savatlı yönetimince işe alınmasının nedeninin de, Adana il encümeninde AP'nin çoğunlukta olmasını sağlamak için olduğu belirtiliyor.

1800 işçiye avansları ödenmedi

Tekstil Sendikası Şube Başkanı Ömer Fethi Gürer, Çukobirlik'te çalışan 1800 işçiye 15 günden bu yana avanslarının ödenmediğini açıkladı.

Gürer yaptığı açıklamada, Çukobirlik İplik fabrikasında çalışan ve üyeleri olan 1800 işçiye ayın 15'inde ödenmesi gereken Ocak ayı avanslarının henüz verilmediğini belirterek şöyle dedi: "Çukobirlik işvereninin çalışan insanların emeğinin karşılığını vermede tutarlı olmasını bekliyoruz. Bu güne kadar üyeleri izin gösterdiği iyiniyet istismar edilmemelidir."

Demirel hükümetinin kurulmasından sonra Ticaret Bakanı Halil Başol'un teleks emriyle Genel Müdür muavinleri, seksiyon müdürleri, kooperatifler müdürleri olmak üzere, tüm kooperatiflerin ve fabrikaların müdür muavinlerinin, muhasebecilerinin ve veznedarlarının görevden alınması izledi.

Sürgün listesinde, İnşaat Mühendisleri Odasi Şube Başkanı ve Çukobirlik Teknik Müdürü Sedat Doğan'da var.

Veteriner Hekimler Derneği seçimlerini Devrimci Demokrat Grubu kazandı

● SEÇİMDEN SONRA YAPILAN AÇIKLAMADA, "ANTİ-DEMOKRATİK UYGULAMALARDA SIRA BİZE GELMEDİ DİYE SUSMAYACAĞIZ" DENİLDİ ●

ANKARA (DEMOKRAT)

28 Ocak 1980'de DSİ salonunda yapılan Veteriner Hekimler Derneği 50. Genel Kurulu'nda seçimleri Devrimci Demokratlar kazandı. Veteriner Hekimler Derneği asil Yönetim Kurulu üyeliklerine M. Tahir Hatipoğlu, Ahmet Çolak, Bülent Mutluer, İsmail Tanık, Engin Sakarya, Ünal Cengiz, Hasan Uras, İlyas Özata ve İbrahim Yerman getirildi. Seçimlerden sonra Devrimci Demokratlar adına yapılan açıklamada Veteriner hekimlerin sorunlarının ülkemizin içinde bulunduğu siyasal ve ekonomik yapıdan soyutlanamayacağı vurgulanarak, "Sözre Anayasa'ca güvenlik altına alınan düşünce ve görüş özgürlü, dernek kurma ve derneği üyeleri adına yaşatma özgürlü kısatlanmak istenmekte, bu yasal örgütler tetör odakları olarak gösterilmek istenmektedir." denilerek, bu tür uygulamalara karşı çıkılacağı da belirtildi.

Açıklamada özetle şu görüşlere de yer verildi.

"Sorunlara, özellikle, mesleksel ve hayvancılık sorunlarına doğru yanıt bulabilmek icin, kuşkusuz ülkenin siyasal ve ekonomik yapısı tartıyılacaktır. O nedenle dışa bağımlı politikalara, yanlış uygulamalara karşı rurmak zorundayız. Veteriner hekimlere de bu tür uğraşlarda görev düştüğüne inanıyoruz." Görüldüğü üzere, tekelci sermayenin istekleri benimsenmekte, onların isteği üzerine zamlar yapılmakta, yaşam çekilmezliğe itilmektedir. Bugün memurun, sessiz kalması düşünülemez. Antidemokratik uygulamalarda bugün bize sıra gelemedi diye susmayacağız, cünkü yarın sıra bize gelekcektir. Bunun bilincindeyiz."

Devrimci Demir-İş'e yönelen baskılara karşı tepkiler sürüyor

Devrimci Demir—İş Sendikası Kdz. Ereğli Şube Başkanı Aziz Coşkun, basına yazılı bir açıklama yaparak, sendikalarının İskenderun'da bulunan Genel Merkezinin güvenlik kuvvetleri tarafından basılarak aranmasını ve gözaltına alınan Genel Merkez yetkililerine işkence edilmesini kınadı.

Coşkun açıklamasında, Genel Merkez Genel Yönetim Kurulu üyesi 15 kişiyle birlikte o anda misafir olarak sendikada bulunan toplam 20 kişinin Kaymakamın emriyle polisler tarafından döyülüp karakola götürüldüğünü belirtti.

Seyitgazi, Doğançayır halkına yapılan baskılar kınandı

Eskişehir'deki demokratik kuruluşlar basına bir açıklama yaparak, Seyitgazi ilçesine bağlı Doğançayır köyünde kurulmak istenen jandarma karakoluna karşı çıktılar. Açıklamada, karakolun kurulmasına karşı direnen köy halkına yapılan baskılar da kınandı.

Eskişehir Yurtsever Devrimci Gençlik Derneği (EYDGD), Maliye-Der Eskişehir Şubesi, Tüm Sağlık—Der ve Eskişehir Ziraatçılar Derneği tarafından yapılan ortak açıklamada şu görüşlere yer veriliyor:

"Türkiye'de baskı ve zulmün bir örneği Seyitgazi'nin Doğançayır köyünde yaşandı. Devrimci yurtsever bir köye zorla karakol kurulması için kaymakam ve karakol komutanı jandarmayla köyü 23 Ocak günü basarak baskı ve şiddet uygulamak istemişler, ancak tüm köy halkını karşılarında bulunca köyü terketmek zorunda kalmışlardır. Ertesi gün yüzden fazla jandarma ile köy bir işgal ordusu gibi basılmış ve köy halkına kadın—erkek, çocuk—yaşlı demeden saldırılmıştır."

Demokrat Kadınlar Derneği'nin kapatılması yerildi

ANKARA (DEMOKRAT)

Demokrat Kadınlar Derneğinin güvenlik kuvvetlerince yapılan aramadan sonra "hiç bir suç unsuru" bulunmamasına karşın kapatılması kalabalık bir grup tarafından protesto edildi.

Demokrat Kadınlar Derneği adına yapılan açıklamada "son günlerde demokratik kitle örgütlerine yöneltilen baskılarla, emekçi halkımızın yükselen sesini susturmaya çalışan güçler, son olarak da Demokrat Kadınlar Derneğini kendilerine hedef almışlardır" denildi.

Açıklamada tüm baskılara rağmen, Demokratik Kadın hareketinin mücadelesinin sürdürüleceği de vurgulandı.

EMO İzmir şubesi:

"Kömür madenlerinin özel sektöre devri toplumun geleceğini ipotek altına alan bir ihanettir"

İZMİR (THA)

Elektrik Mühendisleri Odası İzmir Şubesi Yönetim Kurulu, kömür madenlerinin yeniden özel sektöre devredilmesi yönündeki girişimleri toplumun geleceğini ipotek altına alan bir "ihanet" olarak niteledi.

EMO İzmir Şube Yönetim Kurulunun açıklamasında hükümetin önlem paketleri içinde "kömür madenlerinin devletleştirilmesi yasasının iptalinin yer aldığı hatırlatılarak, buna gerekçe olarak üretimin yetersizliği ve zarar etmesi gösterildiği kaydedildi. Açıklamada, bunun kömür madenlerinin devlet eliyle işletilmesinden doğmadığı, yeterli üretim aracının bulunmayışından ve üretim yapan makinaların büyük bir bölümünün yedek parçalarının döviz darlığı nedeniyle ithal edilemeyişinden kaynaklandığı vurgulandı.

EMO, Başbakan Süleyman Demirel'in, kömürün sadece ısınma olarak kullanıldığı yolundaki açıklamalarını da eleştirerek, bu konuda şu görüşe yer verdi:

"Başbakan tekellerin eline teslim edeceği kömürden üretilen elektrik enerjisinin kullanım alanından ve buna yapılan zammın kimin sırtından çıkacağından bahsetmiyor. Doğal zenginliklerimiz, dişle, kazmayla, kürekle üretim yapılacak safsatasıyla tekellere teslim edilemez, kömür yataklarını ve her gün ölümle yüzyüze boğaz tokluğuna çalışan işçileri özel sektörün doymak bilmez kar iştahına terketmek, toplumun geleceğini ipotek altına alan bir ihanet, emekçi halkımıza karşı işlenmiş bir suçtur."

ENERJİ—DER GENEL BAŞKANI SARAÇOĞLU:

"TEK çalışanlarının haklarına el konulmaktadır"

ANKARA (DEMOKRAT)

Kısa adı Enerji—Der olan Enerji İşkolu Memurları Birleşme ve Dayanışma Derneği Genel Başkanı Hicri Saraçoğlu basına yaptığı açıklamada, Tek Genel Müdürlüğü'nde çalışanların 1976 yılından bu yana kazanılmış olan haklarına el konulmaktadır" dedi.

Saraçoğlu, TEK çalışanlarının Bütçe Yasası ile çıkan Mali Sorumluluk Tazminatları'nın 1979 yılından geçerli olmak üzere kesildiğini ve 1976 yılından bu yana ödenmiş olan Mali Sorumluluk Tazminatları'ndan geriye yürür şekilde vergi borçlandırılmasına başlandığını ifade etti.

Saraçoğlu açıklamasında şu konulara yer verdi:

"TEK Genel Müdürlüğü İş yerlerinde çalışan binlerce memurun Bütçe Yasası ile çıkan Mali Sorumluluk Tazminatları 1979 yılından gecerli olmak üzere kesilmiştir. Yine Sayıştay Genel kurulu İçtihadı Birleştirme Kararı (29.11.1979 tarih 16824 sayılı Resmi Gazete'de yayınlandı) yok sayılarak 1976 yılından bu yana ödenmiş olan Mali Sorumluluk Tazminatları'nda geriye yürür şekilde vergi borçlandırılmasına başlanmıştır. Bu uygulama çalışanların kazanılmış haklarının, İçtihad Kararı açıkca ortadayken gasbedilmesidir. Yaşanılan güç koşullarda geçmiş 4 yılın borçlandırması her memura en az 10.000 TL'ye malolmuştur. Sayıştay İçtihadı uygulanmalı, borçlandırmaya son verilmeli, tazminatların ödenmesine başlanmalıdır.

TGS Yapı kooperatifi yöneticileri:

"İŞÇİLERİN KONUT SAHİBİ OLMASI, ARTIK BİR HAYAL..."

HABER MERKEZİ

Hükümetçe açıklanan demir,çelik ve çimento zamlarından sonra, birinci dereceden emekli olan bir devlet memurunun bile konut sahibi olmasının olanaksız hale geldiği bildiriliyor.

Türkiye Gazeteciler Sendikası Yapı Kooperatifi Yönetim Kurulu tarafından hazırlanan bir raporda da, uygulanmakta olan sosyal konut politikasının yanlış olduğu, günümüzün güç şartları karşısında işçilerin konut yaptırmalarının artık hayal olduğu ileri sürüldü.

Hazırlanan raporda, bir metrekare inşaat maliyetinin 1979 resmi birim fiyatlarına göre en az 7 bin, 1980'de ise 12 bin lira olacağı, oysa Sosyal Sigortalar Kurumu'nun verdiği 450 bin liralık konut kredisi ile değil konut, bir gecekondu yaptırılmasının bile mümkün olmayacağı belirtildi.

Sigortalı işçilerin konut sahibi olabilmeleri için halen yürürlükte olan 450 bin liralık kredinin üstüne iki katının eklenmesinin gerektiği belirtilen raporda, kredinin taksitli olarak ödeme sürelerinin en az 30 yıla çıkarılması ve her ay ödenecek kredi miktarının en fazla 2 bin lira olması gerektiği savunuldu. Raporda ayrıca şunlar vurgulandı:

"Bunun dışında ve bugünkü koşullarda 450 bin lira konut kredisi ile ve hele taksit ödeme süresi 15 yıl olarak sabit tutulduğu taktirde işçiyi konut sahibi yapma amacı ortadan kalkmakta, aksine, bu şartlarla bir sigortalı işçi yalnız ve yalnız açlığa mahkum edilmektedir."

İnşaat Mühendisleri Odası İzmir Şubesi:

Öte yandan Türkiye Mimar Mühendisler Odaları Birliği'ne bağlı İnşaat Mühendisleri Odası İzmir Şubi Başkanı Birol Bora. son çimento ve demir, çelik zamlarından sonra, konut maliyetlerinin geçen yıla göre bir buçuk katı artacağını bildirdi.

Tekelci büyük sermayenin konut sektörünü karlı bir alan olarak görmediğinden bu alanda yatırım yapmaktan kaçındığını belirten Birol Bora, devletin konut politikasını da eleştirdi. Beş yıllık planlarda devletin konut üretmesi öngörüldüğü halde bunun için kaynak ayrılmadığını belirten Bora, "bırakalım işçi ve dar gelirli memuru, birinci dereceden emekli olan devlet memurunun başını sokacak bir konut bulabilmesi hayal olmuştur"dedi.

Tarsus'ta, direnen tarım işçileri haklarını aldılar

TARSUS (DEMOKRAT)

Tarsus'ta sayıları 2 bini bulan tarım işçisinin verilen ücretleri az bularak 4 gün önce başlattıkları direniş başarıyla sonuçlandı.

Marul ve pırasa tarlalarında çalışan işçilerin işi bırakmaları üzerine işverenler, ücretlere yüzde 70 civarında zam yaptılar. Daha önce günlük ortalama 150—200 lira arasında değişen yövmiyeler, varılan anlaşma üzerine pırasa toplamada kadın işçiler için günlük 300, erkek işçiler için 400 lira oldu. Marul çekiminde kadın—erkek farkı gözetilmeksizin günlük ücret 300 lira olarak belirlendi. Ambalajlamada çalışan çakıcıların ücretleri ise 400 liraya çıkarıldı.

Çoğunlukla sigortasız çalıştırılan 2 bin dolayındaki tarım işçisinin direnişleri sonucu elde ettikleri ücret zammının kendilerini sevindirdiği, diğer sosyal hakları için de mücadeleyi elden bırakmayacakları bildirildi.

Başbakanlık Basımevi'nde toplu sözleşme imzalandı

ANKARA (DEMOKRAT)

Başbakanlık Basımevinde çalışmakta olan 250 işçiyi kapsayan toplu iş sözleşmesi dün TÜRK—İŞ'e bağlı Basın—İş yöneticileri ile Başbakanlık Müsteşarı Turgut Özal arasında imzalandı. İmzalanan toplu sözleşme ile işçilere yeni haklar sağlandı.

Yeni sözleşmeye göre, Başbakanlık Basımevi işçilerinin yövmiyelerine 500 lira zam yapıldı. Ayrıca birinci yıl için 90, ikinci yıl için 100 gün ikramiye, yüzde 100 ile yüzde 400 arası sosyal yardım artışı verilmesi öngörüldü.

Sözleşmenin imzalanması sırasında bir konuşma yapan Özal, "Memleketin düzlüğe çıkmasında TÜRK—İŞ ve yöneticilerinin yardımcı olacağına inanıyorum. Bu zor günlerde işçilerin güçlük çıkartmamasından memnunluk duyuyorum" dedi.

Çan'da öğretmenlerin ek ders ücretleri ödenmiyor

ÇAN-ÇANAKKALE (DEMOKRAT)

Çan ilçesinde ilkokul öğretmenleri Kasım ve Aralık aylarına ait ek ders ücretleriyle, Aralık ayına ait yarı ödemelerini alamadılar. Konuyla ilgili olarak görüştüğümüz TÖB—DER Şube Başkanı Şaban Selvi: "Kazanılmış haklarımızı dahi alamıyoruz. Başvurduğumuz yetkililer ödenek olmadığını söylüyorlar. Bu ağır yaşam koşullarına dayanma gücü kalmayan öğretmenler Kaymakâmlığa, Valiliğe ve Milli Eğitim Bakanlığı'na dilekçeyle başvurmaya başladılar.

Eylemlerimizi, kazanılmış haklarımızı alıncaya kadar kararlılıkla ve çeşitli biçimlerde sürdüreceğiz"dedi.

GÖSTERGE

Karaborsa (1)

Aslan Başer KAFAOĞLU

Bizim ekonomistlerimiz olsun, siyasilerimiz olsun karaborsayı eski deyimle "semavi bir afet" sayarlar. Hemen, "Madem ki karaborsa var, hemen zam yapalım." derler. "Karaborsa var." denince, "Ne yapalım yıldırım düştü." der gibi, nasıl yıldırım için tek kurtuluş aracı "paratoner"se, karaborsa için tek kurtuluş aracı da "zamdır" deyip bu yolu gösterirler. Oysa karaborsa bir veri değil, bir politikanın sonucudur. Bir yanlış uygulamalar toplamının ortak sonucudur. Çaresi, tek çaresi de zam değildir.

Karaborsa, bizdeki şekliyle arz ile talebin dengesizliği sonucu değildir her zaman. Örnek mi istersiniz? İşte çimento, üretim tüketimden fazladır. Kanıtı da bu sanayi ürünümüzün dışarıya bol miktarda satılmasıdır. Ve benim anımsayabildiğim zamandan bu yana çimentoda karaborsa vardır. Demek ki tek neden üretimin, piyasaya sunuşun isteme yetmeyişi değil. O halde karaborsayı iyi bir çözümleyelim şurada: Karaborsa yapılmak için bir malı alıp bitirmek gerek. Bu birinci koşul. Yani iyice, yüklüce bir para yoksa arkadan karaborsa yaşayamaz. Demek ki karaborsanın ilk koşulu paranın gereksiz yerlerde toplanmasıdır. Bunun da ilk nedeni yanlış kredi politikasıdır. Mala gerçekten gereksinimi olan vaktiyle para verip o malı alsa karaborsa meydana çıkmaz. İkinci olarak para sahibinin kendi ihtiyacından fazla mal alabilme hakkına sahip olmalıdır. Örneğin, inşaatı için 400 ton demir gereken bir inşaatçı, 600 tonluk ihtiyaç belgesi çıkartıp 200 ton fazla demir alırsa, bunu kolaylıkla karaborsaya sürebilir. Demek ki karaborsa aynı zamanda yanlış mal dağıtımı demektir, ondan kaynaklanır. Bunların olmadığı durumlarda mal kıtlığı olsa da karaborsa olamaz.

Şimdi buradan hareketle, karaborsa üzerine söylenenleri görelim. Son günlerde ortaya bir MAFYA parası konusu atılıyor. Bir "lekeli para" konusu atılıyor. Ne yapıyormuş bu para? Karaborsa yapıyormuş!... Kaçakçılık vb. yapıyormuş! Bunun olasılığını inceleyelim. Bir kez karaborsa Türkiye'de üretilen mallarda yapılıyorsa, bunun en büyük payını o malı üreten fabrikalar alır. Örneğin çimento karaborsası, demir karaborsası varsa bu karaborsa kârının en büyük payını bu malı üreten fabrikalar toplar. Otomobil, kamyon için de aynı şey söylenebilir. Eğer karaborsa dışarıdan alınan malla ilgiliyse, bu mal da bir fabrikanın, birçok fabrikanın hammaddesiyse, karaborsa bu sanayi kesiminden soyutlanarak incelenemez.

Bir konu daha; Zam yapılınca bazı siyasiler "Zaten karaborsa vardı... Biz zaten yapılanın adını koyduk" derler. Bu da demagojidir. Örneğin bir Hürriyet ya da Tercüman gazetesinin zamdan önce aldığı kağıtla şimdiki arasında dört kat fark vardır. Bu gibi gazeteler için de denebilir mi ki, "Zaten karaborsadan alıyorlardı." Bu gazetenin bir tek kağıdı bile karaborsadan alınmamıştır. Piyasaya düşen karaborsa kağıt, kağıt tüketiminin yüzde beşi bile değildi. Buna sığınarak zam yaparsanız zammın temeli yanlıştır. Bu demir için de öyledir. Karaborsadan mı alıyor otomotiv endüstricileri, buzdolabı, televizyon, demirden büro malzemesi üretenler? Kuşkusuz hayır. Devlet ihalesi müteahhitleri karaborsadan mı alıyorlardı? Hayır. Karayolları, DSİ, MKEK, karaborsadan mı alıyordu? Hayır. Karaborsaya düşen demir ürünleri, demir tüketiminin olsa olsa yüzde yirmisidir.

Türkiye'deki karaborsa olayına doğru dürüst bakmayı bilelim... Bu konuyu sürdüreceğiz.

GÜNÜN GÖZLEMİ

Gerçekten öfkeliyim!

Demirtaş CEYHUN

Ülke ekonomisini biri "enkaz" sözcüğüyle tanımlamıştı, 22 aylık iktidarı bunu yineliyip durmakla geçti. Ötekisi ise "felçli" sıfatıyla niteliyor. İkide bir "Felç olmuş ekonomi"Felçli ekonomi" deyip duruyor. Ve gerçekten batmak üzere olan bu kapitalist ekonomiyi kurtarabilmek için her ikiside aynı yöntemi uyguluyor: Zam. İlk akıllarına gelen de içkilere zam yapmak.

Yıllardır hep ülkeyi kalkındırmayı sarhoş paralarına bağladıkları için mi, ekonomimiz böyle sarhoş yalpaları içinde bocalayıp duruyor, kim bilir?

Ne ki, her şeyi hoş görmeyi bir karakter haline getirmiş Akdeniz toplumu bireyleri olmamıza karşın, gene de gülecek halimiz yok şu an.

Biliyorum... İçinde bulunduğumuz durumu iyi irdeleyebilmek için öfkelenmememiz gerek. Soğukkanlı olmalıyız. En az düşmanlarımız kadar soğukkanlı olmamız gerek. Ama ne ki, soğukkanlı olabilmek elde mi? Olanaksız. Televizyon ekranlarından gözümüzün içine baka baka yalan söylemeyi becerebilen kişileri görüp de soğukkanlı kalabilmek olanaklı mı? Hayır..

Ama öfkem onlara da değil. Öfkem, kendimize. Çabucak öfkelenmemize, soğukkanlılığımızı yitirivermemize öfkeleniyorum. Dehşetli öfkeleniyorum.

Çünkü, öfke bilinçli de olsa bilinçsiz de, kişinin düşünme boyutlarını daraltır biliyorum ve bunun için öfkeleniyorum.

Gazetem Demokrat'ın o gerçek demokrat niteliğinden desteklenerek yazacağım. Öfkemi yazacağım.

AP'nin veya CHP'nin yapılarını tek başlarına irdeleyip karanlık yarın tabloları çizmek çok kolay. Ve bu yapı analizlerinden hareketle AP ile CHP arasında temelde çok büyük bir fark yok demek, çok kolay. Ama böylesi basit bir gerçeği yineleyip durmak bizi nereye götürür? Hiç. Çünkü karanlık tablo çizmek, karanlık tabloyu çok güzel çizmek marifet değil. Marifet, umutsuzluğa düşmemek. Oysa karanlık tablo çiziciliği olsa olsa kişiyi umutsuzluğa götürür ve öfkenin körlüğüne düşürür. Öfkenin körlüğü ise, yaşadığımız faşizmin analizini yaparken bile yanıltır bizi.

Nitekim çoğumuz farkına bile varmadan böyle bir yanılgıya düşmüş durumdayız. Öfkemizin körlüğüyle, halen yaşadığımız faşizmin köklerini tıpkı öküzün altında buzağı arıyormuş gibi AP'nin altında, CHP'nin altında arıyoruz. Ve öte yandan, emperyalizmin bildiğimiz o ustalığıyla önümüze sürdüğü oyunlara düşüveriyoruz kolayca.

Örneğin, emperyalizmin daha 60'lı yıllarda "Barış Gönüllüleri" adlı ajanlarıyla çok usta biçimde planlayıp sahneye koyduğu oyun 1980'in ilk günlerinde sonuca ulaşırken, biz tıpkı Namık Kemal saflığında soyut özgürlük havarisi pozlarını takınıyoruz ve haberimiz bile olmuyor. Düşünsenize... İçerde ülkedeki Amerikan üsleri için CİA anlaşması pazarlıkları sürerken, İMF ile ekonominin bütün temellerinin özel sektöre devri pazarlıkları sürerken, emekçi sınıfların ömürler boyu savaşımlarla kazandığı demokratik hakların geri alınması pazarlıkları sürer ve parlamentoda gerçekleştirilirken, emperyalizm Türkiye'de Hümeyni'yi kötü gösterebilmek için elinden geleni geri koymuyor. Afganistan olaylarını da çok usta bir biçimde müslüman Türkiye'nin en güncel, en önemli olayı haline getiriyor. Kendi durumumuzla değil, Afgan halkının durumuyla ilgileniyoruz. Afganistan halkının özgürlüğü diye diye yanıp durduğumuz sıra, kendi özgürlüklerimiz Batı emperyalizmine rehin ediliyor, Batı emperyalizmi, Afganistan olaylarını niçin bu kadar abartıyor, Afganistan olaylarıyla birlikte acaba niçin temcit pilavı gibi Sakharov olayını güncelleştiriyor, ortada fol yok yumurta yokken niçin Tito olayını abarttıkça abartıyor. 1980 Olimpiyat oyunlarını niçin gündeme getiriyor, düşünmüyoruz. Hem düşünmüyoruz, hem de bütün bu farklı olayları, tek tek ele almayı yeğliyoruz. Afganistan olaylarını lanetliyoruz, ama Moskova Olimpiyatlarının yapılmasından yana çıkıyoruz. Sakharov olayını Tel'in ediyorum ama, Humeyni'ye karşı takınılan tavrı kavrayamıyoruz.. İçerde ise, adam bar bar bağırıyor: "Devlet şimdiye kadar hangi işi iyi yapmış ki. Özel sektör, bırak yapsın, bırak geçsin...

Ve biz, hiç olmazsa muhalefetteyken bazı doğruları söyleme yürekliliği gösteren CHP liderini bütün bu olayların sorumlusuymuşcasına yerin dibine batırıyoruz. Kuşkusuz, 22 aylık ikitidarı Amerikan emperyalizminin gözünde güven kazanabilmek için geçmiş bir Ecevit hiç bir zaman emekçi sınıflar için bir umut olamaz. Ama suçlu Ecevit mi, yoksa işçi sınıfımıza onu bir umut olarak benimsetenler mi?

Bunların ikisi de birbirinden farksız şeylerdir demek, ancak öfkeyle varılabilecek bir noktadır. Bizim bugünkü asıl görevimiz., demokratları bir araya getirebilmek, oysa.

Soğukkanlı olmalıyız!... Öfkemize duygularımızla içinde bulunduğumuz durumu irdelemeye kalkışmayalım. Umutsuzluk da, bir burjuva ideolojisi ve tuzağıdır çünkü...

Ankara'da öldürülen devrimci öğrencinin katil zanlısının Cengiz Gökçek'in koruma polisi olduğu belirlendi

— Ankara'da önceki gün öldürülen devrimci öğrenci Mehmet Sinan Sümer'in Cengiz Gökçek'in koruma polisi Süleyman Ezendur tarafından öldürüldüğü belirlendi.

— Saimekadın semtinde bir banliyö trenine açılan ateş sonucu Şevket Saraç ağır yaralandı. Olayla ilgili soruşturma sürüyor.

— Ufuktepe Pazaryeri'nde iki grup arasında çıkan çatışmada yoldan geçtikleri bildirilen Erol Tatlı ve Veysel Akdağ adlı iki kişi yaralanarak tedavi altına alındı.

İSTANBUL'DA SAĞ GÖRÜŞLÜ BİR TERZİ ÖLDÜRÜLDÜ

- Eyüp'te terzilik yapan Hikmet Cebeci adlı sağ görüşlü bir kişi dükkanında kimliği belirsiz kişilerin açtığı ateş sonucu olay yerinde öldü. Ateş edenlerin daha sonra bir arabaya binerek olay yerinden uzaklaştıkları bildirildi.

— Önceki gece Yüksek Öğrenim ve Kredi Yurtlar Kurumuna bağlı Çemberlitaş Kız Öğrenci Yurdunda geniş çaplı bir arama yapıldı. Saat 19.30 sıralarında yurt çevresi sarılıp bütün odalar didik didik arandı. Arama sırasında herhangi bir "yasak yayına" rastlanmadı. Daha sonra anonsla bütün öğrenciler Etüd odasına toplanarak kaçak öğrenci olup olmadığı kontrol edildi. Bundan da bir sonuç alınamayınca güvenlik kuvvetleri yurdu terketti.

— Kocasinan Siyavuşpaşa'da Zambak Sokak'ta bulunan Ergin apartmanı girişine atılan patlayıcı madde çevrede maddi hasar meydana getirdi.

— Taksim'de bir gece kulübüne giren silahlı iki kişi kulüpte bulunanların üzerindeki tüm paralarını alarak kaçtılar. Kulüpte bulunan 15 kişi, silahlı kişilerin doğu şivesiyle konuştuğunu öne sürdüler.

— Aksaray Balıkpazarında iki grup arasında çıkan kavgada iki kişinin tabanca ile yaralandığı bildirildi. Yaralılar Vatan Mühendislik okulu öğrencisi Doğan Karakaş ve triko imalatçısı Selahattin Kudu Cerrahpaşa Hastanesine kaldırılarak tedavi altına alındı.

SULUOVA'DA 33 KİŞİ TUTUKLANDI

— Geçen Pazartesi günü Başkomiser Ali Kemal Büyük'ün öldürülmesinden sonra gözaltına alınan 90 kişiden 33'ü mahkeme tarafından tutuklandı. Öte yandan Suluova'da ilan edilen sokağa çıkma yasağının halen sürdüğü de bildirildi.

ADANA'DA BİR KİŞİ YARALANDI

— Emek mahallesinde silahlı saldırıya uğrayan Mehmet Gül adlı bir kişi ağır yaralandı. Yaralı özel bir Hastanede tedavi altına alındı.

— Doğumevi caddesinde silahlı saldırıya uğrayan Amir Kılıç ve İbrahim Saygın adlı kişiler ağır biçimde yaralanarak Devlet Hastanesinde tedavi altına alındılar.

TARSUS'DA SALDIRIYA UĞRAYAN BİR ÖĞRETMEN AĞIR YARALANDI

— Bayram Ali Göçmen adında Adıyaman'da ortaokul öğretmenliği yapan bir öğretmen tatil nedeniyle geldiği Tarsus'da Üçgen Çarşı semtindeki bir manavdan alış veriş yaparken kimliği saptanamayan bir kişinin başına sıktığı üç kurşunla öldürüldü. Demokrat Tarsus muhabiri olayla ilgili soruşturmanın sürdürüldüğü, cinayetin kan davası nedeniyle işlenmiş olabileceğini bildirdi.

DENİZLİ'NİN YATAĞAN KASABASINDA ÇIKAN ÇATIŞMADA 2'Sİ AĞIR 24 KİŞİ YARALANDI

— Kasabada bulunan Halk—Der binasının faşistler tarafından taşlanmasıyla başlayan olaylarda silahlı çatışma çıkması sonucu sağ görüşlü Haluk Yatağanbaba ile CHP'li olduğu bildirilen Ali Kara tabancayla ağır yaralandı. CHP'li ve devrimci esnaflara ait işyerlerinin de tahrip edildiği olaylar sırasında 22 kişi de taş ve sopalarla çeşitli yerlerinden hafif yaralandı. Güvenlik kuvvetlerinin olaydan sonra gözaltına aldığı 23 kişiden 8'inin tutuklandığı bildirildi.

Öte yandan faşist saldırıyı kınayan yöre halkı olayların başını Belediye Başkanvekili Mustafa Gündüz ve zabıt katibi Hamza Alankara'nın çektiğini bildirdiler. Tutuklananlardan 7'sinin faşist olduğu belirtildi.

İZMİR'DE BİR POLİSİN TABANCASI ALINDI

— Bayraklı Çay mahallesinde genellikle sağ görüşlü kişilerin gittiği bir kahveyi basan silahlı bir grup içeride bulunan istirahatli toplum polisi Mustafa Öğüt'ü tesirsiz hale getirerek üzerindeki tabancayı aldı. Silahlı grup daha sonra kahveyi terketti. Olayla ilgili olarak Çay mahallesinde geniş operasyonların sürdüğü bildirildi.

— Orman Başmüdürlüğünün İzmir Karşıyaka'daki dinamit deposu silahlı üç kişi tarafından soyulmak istendi. Bekçileri tesirsiz hale getiren silahlı kişilerin daha sonra olay yerine gelen güvenlik kuvvetleri tarafından yakalandıkları öne sürüldü.

ESKİŞEHİR'DE İKİ YERE PATLAYICI MADDE ATILDI

— İstasyon caddesindeki köprüye asılan ve üzerinde Devrimci Sol imzası bulunan bir pankartın ucundaki bomba bir süre sonra patladı. Bu olaydan sonra Esentepe mahallesinde sol görüşlü olduğu bildirilen Kemal Özmen adlı bir kişinin evine patlayıcı madde atıldı. Olaylarda can kaybı olmadı, maddi hasar meydana geldi.

SOL GÖRÜŞLÜ AMCASININ OĞLUNA ATEŞ EDEN ÜGD BAŞKANI KENDİ ANNESİNİ YARALADI

Muğla'nın Yeşilyurt nahiyesinde geçtiğimiz günlerde sol görüşlü olarak bilinen amcasının oğlu Emin Akıncı'ya ateş ederken yanlışlıkla kendi annesini yaralayan ÜGD Yeşilyurt Şube Başkanı Sabahattin Akıncı tutuklanarak cezaevine kondu. Yaralı annesi de Bölge Devlet Hastanesine kaldırıldı.

İZMİR—ANKARA YOLUNA PANKART ASILDI

— İzmir—Ankara karayolunun Salihli kesimindeki köprüye zamları ve baskıları yeren bir pankart asıldı. Olay üzerine yol 35 dakika trafiğe kapalı kaldı. Pankart daha sonra güvenlik kuvvetleri tarafından indirildi. Olayla ilgilsi görülen 4 kişi gözaltına alındı. Sözkonusu 4 kişinin evlerinde yapılan aramalarda "yasak yayınlar" bulunduğu öne sürüldü.

TUNCELİ ÇEMİŞGEZEK'TE POLİS KARAKOLU KURŞUNLANDI

— Tunceli Çemişgezek, ilçesinde bir polis karakolunun silahla taranması sonucu binanın camları kırıldı, ölen ya da yaralanan olmadı.

İDGSA Mimarlık Yüksek Okulu'na patlayıcı madde atıldı

—Devlet Güzel Sanatlar Akademisi Mimarlık Yüksek Okulu'nda okul dışında boru içine yerleştirilen tahrip gücü yüksek ses bombasının patlaması sonucu okulun tüm camları kırıldı. Patlamadan önce okula telefon eden bir kişi saat 7.45 'ta patlamanın olacağını söyledi. İhbardan hemen sonra patlamanın meydana geldiği ancak erken saatte okulda öğrenci bulunmadığından can kaybı olmadığı bildirildi. Okul müdürü olayla ilgili olarak yaptığı açıklamada okulun geçen yıl da kısa aralıklarla 3 kez bombalandığını hatırlatarak bu saldırıların amacının eğitimi aksatmak olduğunu açıkladı. Olaydan sonra okulda 150 bin lira civarında cam hasarı meydana geldiği ve öğrenime bir hafta ara verileceği bildirildi.

Annelerini ve babalarını alıp götürdüler açığa alınan öğretmenleri geri istekdikleri için. Ama bu küçük yavrulara kim bakacak diye düşünmediler.

Gözaltına alınan Şirintepeli kadınların çocukları açlık ve soğuğa terkedildi

Ankara'nın Kayaş semtine bağlı küçük bir gecekondu mahallesi olan Şirintepe'de anne ve babaların gözaltına alınmasından sonra geriye kundakta ve kendisine bakamıyacak yaşta küçük çocuklar kaldı.

Yeni devalüasyon ve zamlarla hayatın emekçiler için çekilmez bir hal almasının yanısıra, güvenlik kuvvetlerinin yurdun bir çok yerinde olduğu gibi Ankara'nın gecekondu mahallelerinde de sürdürdüğü seri operasyonlar, buralarda oturan emekçileri beklemedikleri güç koşullara itiyor. İşte bunlardan bir kısmı da Şirintepe'li emekçiler ve çocukları...

Şirintepe'de oturan 52'si kadın 77 kişinin bir hafta önce Milli Eğitim Bakanlığı önünden, açığa alınan öğretmenlerin geri verilmesini istedikleri gerekçesiyle gözaltına alınması ve bu sayının güvenlik kuvvetlerinin mahalledeki operasyonlarıyla 150'ye çıkmasından sonra mahallede geriye kundakta ve kendisine bakamıyacak yaşta küçük çocuklar kaldı:. Gözaltına alınanlar arasında yeni doğum yapmış ve emzikli kadınların bulunduğu öğrenildi.

Şirintepe mahallesi'nde yaptığımız araştırma sırasında, mahalle sakinleri çocukların açlığa ve soğuğa terkedildiğini, ellerinden geldiğince annesi ve babası gözaltına alınan çocuklara bakmaya çalıştıklarını, ancak kendileri de güç durumda olduklarından, yardımlarının yetersiz olduğunu belirttiler. Bu arada, annesi ve babası gözaltına alındığı için komşuları tarafından sahiplenilen kundaktaki çocukların, sahiplenenler tarafından isimlerinin bile bilinmediği görüldü. Çocuklar anne ve babalarının nerede olduğunu ve nereye götürüldüğünü bilemiyorlar...

GÖZALTINA ALINAN LOHUSA VE EMZİKLİ KADINLAR HASTALANDI

Bir hafta önce açığa alınan öğretmenlerin geri verilmesini istedikleri gerekçesiyle gözaltına alınan ve hâlâ bırakılmayarak Merkez Komutanlığı Sinema Salonunda tutulan kadınlardan yeni doğum yapmış ve emzikli olanların hastalandıkları öğrenildi. Şirintepe'li kadınlarla aynı gözaltı yerlerinde kaldıktan sonra serbest bırakılanlar özellikle bir lohusa kadının durumunun ağır olduğunu ifade ettiler.

GÖZALTINA ALINANLAR

Milli Eğitim Bakanlığı önünden, Kahramanmaraş katliamını protesto eylemlerine katıldıkları için açığa alınan öğretmenlerin göreve iadesini istedikleri gerekçesiyle gözaltına alınan 52'şi kadın 77 Şirintepe'li yurttaştan isimlerini saptayabildiklerimiz şunlar:

Yeter ve Hasan Kamışlı (Karı—koca. 4 ve 7 yaşlarında iki çocukları var.), Ayşe ve Hüseyin Kamışlı (Üç çocuklu karı koca), Naciye Cavlak (biri 3 diğeri 12 yaşında iki çocuğu var), Satı Çelik (2 yaşında çocuğu var), Meryem Şahin Dokuyucu (5-8 ve 12 yaşlarında üç çocuğu var.) Cevriye Karakuş (3 ve 8 yaşlarında iki çocuğu var. İşçi olan kocası da Yozgat'a sürgün edilmiş), Yeter Göktaş, Nimet Cemli, Zülbiye Aygül, Leyla Dalkız, Nihal Ulusoy, Satı Alpaslan, Menşür Soylu, Makbule Sağlık, Hatice Şahin ve Gülay Şahin.

3 yaşındaki Savaş ve 8 yaşındaki Sema'nın anası Cevriye Karakuş'ta gözaltına alınanlardan. Babalarını da Yozgat'a sürmüşler kömünist diye. Ne yapsın, nasıl geçinsin bu yavrucaklar? ... (Fotoğraflar: Mehmet GENÇ)

BOLU ORMAN ANA TAMİRHANE MÜDÜRLÜĞÜNDE YOLSUZLUK

Tanesi 750 lira olan keçe ihaleyle 4500 liraya alındı

DOĞAN ÖNER (BOLU)

Bolu Orman Ana Tamirhane Müdürlüğü'nün piyasada tanesi 750 liraya satılan Mercedes aks keçelerinin tanesini 4 bi 500 liraya ihale yoluyla aldığı saptandı. Öte yandan Ana Tamirhane Müdürü Mustafa Ataç'ın yasadışı olarak 114 ster odunu bedelsiz olarak aldığı ve Ankara'ya götürdüğü öne sürüldü.

Edinilen bilgilere göre Mercedes arabaların aks keçeleri için çeşitli firmalardan üç ayrı teklif geldi. Teklifleri inceleyen Bolu Ana Tamirhane Müdürü Mustafa Ataç, tanesi için 4 bin 500 lira fiyat verilen keçe teklifini kabul etti. Ankara Rüzgarlı Sokak'taki Miksan Firması'nın 000102 numaralı faturası ve 10 Ocak 1980 tarih ve 190-92 Hel 21 numara ile ana tamirhanedeki evrak kayıtlarına geçen 20 adet aks keçesi için toplam 90 bin liralık ödeme yapıldı. Ana tamirhanede çalışanların dikkatini çeken olay üzerine araştırma yapıldı ve aks keçelerinin piyasada tanesi 750 liradan satıldığı anlaşıldı.

114 STER ODUN

Öte yandan MC hükümeti döneminde Ankara Orman Tamirhanesi'ne 1977 yılında tayin edilen daha sonra da Bolu'ya atanan Mustafa Ataç'ın 114 ster odunu bedelsiz olarak aldığı öne sürüldü.

Ana Tamirhane Müdürlüğü'nde çalışanlara her yıl 14'er ster odun bedelsiz verilirken Mustafa Ataç'ın 114 ster odun alması, çalışanlar arasında tepki yarattı. Ana Tamirhane Müdürlüğü çalışanları, çeşitli işletmelerden resmi araçlarla 114 ster odunun taşındığını, odunların Müdür Mustafa Ataç'ın lojmanına boşaltıldığını, çok miktarda odunun da yine resmi arabalarla Ankara'ya taşındığını söylediler. Ana Tamirhane Müdürlüğü çalışanları Müdür Mustafa Ataç'ın kendilerine, "Ben kimseden korkmam, kendisine güvenen karşıma çıksın" dediğini, işçileri ücretsiz olarak kendi işinde çalıştırdığını da öne sürdüler.

Sıra No.	Parça No.	Adı	Menşei	Miktarı	Tahmini Birim Fi.	Tutarı Lira Krş.
1	160x210x13	Mercedes aks Keçesi Or.		20 Ad	4500.-	90000.-

Cem'an(bir) kalemdir. 7 1/1980

Anatamirhane Müdürü

Tanesi 4500 liraya alınan keçenin teslim fişi

* DR. HABAŞ: "EMPERYALİST PLANLARIN DİPLOMATİK YÖNLERİNE KARŞI UYANIK OLMAK, GÖREVİMİZDİR. ZAMAN ZAMAN MESELENİN BU YÖNÜ, EMPERYALİST ASKERİ KOMPLOLARDAN DAHA TEHLİKELİ OLABİLİR"
* "... AMERİKAN EMPERYALİZMİ, BASRA KÖRFEZİ VE ARAP BÖLGESİNDE YİTİRDİĞİ GÜCÜNÜ TEKRAR ELDE EDEBİLMEK İÇİN BİR SALDIRIYA GİRİŞMEYİ PLANLIYOR."

Filistinli kadınlar Tel Zaatar katliamını protesto ediyorlar

FİLİSTİN HALK KURTULUŞ CEPHESİ:

ABD emperyalizminin oyunlarına karşı ileri

Filistin Halk Kurtuluş Cephesinin 12. Kuruluş yıldönümü üzerine Beyrut'da yapılan toplantısında, Cephe lideri Doktor George Habaş, bir konuşma yaptı.

Konuşmasını kısaca aktarıyoruz:

"Siyonizm, yalnızca kitaplarda geçen bir kavram değildir. Halkımız için siyonizm; baskı, saldırı ve yokoluş anlamına gelir... Arap toprağındaki ilerici olan herşeye karşı olan emperyalizmin müttefikidir. Dahası, Camp David zirvesi, dünya emperyalizminin bütün ilerici güçlere ve sosyalist ülkelere karşı uyguladığı stratejinin ayrılmaz bir parçasıdır.

Siyonizmin ekonomik, politik ve askeri saldırganlığı Filistin topraklarını kasıp kavururken, barış sözünün hiçbir anlamı yoktur. Siyonizmle barış—bir arada yaşama olanaksızdır. Filistin Devrimimiz, stratejik hedeflerine ulaşana dek sürecektir. Devrimin kullandığı her taktik, mücadelenin, Filistin kitlelerinin 1882'den bu yana uğrunda kavga verdikleri hedeflere ulaşılıncaya dek sürmesini amaçlamalıdır.

Biliyoruz ki, özellikle bugün, Camp David taktiği, ciddi bir biçimde Filistin davasını ve Lübnan topraklarındaki silahlı Filistinlileri tasfiye etmeyi amaçlıyor.

Bu ittifak, gerici emperyalist güçlerin bölgedeki ilerici güçleri tasfiye etmek için giriştikleri harekatın ilk adımıdır.

Emperyalizm, oyunlarını durdurmayacak. Amerikan emperyalizmi, özellikle bu dönem boyunca, bölgede yitirdiği gücünü tekrar elde etmeyi planlıyor. Amerikan emperyalizmi, Tahran'daki Amerikan Elçiliği çevresinde gelişen olaylardan parsa toplayarak, Basra Körfezindeki ve bütün bir Arap bölgesindeki varlığını sağlamlaştırmak için girişeceği bir saldırıyı haklı çıkarmayı umud ediyor.

Amerikan kamuoyu, ABD'nin hala güçlü olduğunu ve Vietnam yenilgisinin, ABD'nin her zaman yenileceği anlamına geldiğini söylüyor. Bu ABD'nin politik ve saldırgan yöntemler uygulayarak, bölgedeki varlığını yeniden duyurması için yapılan bir ajitasyondur. Onlar, İran devrimini durdurmak istiyorlar. Aynı zamanda, Kızıl Deniz'deki filolarının gücünü arttırarak, Bahreyn'de ve Basra Körfezi boyunca, konumlarını güçlendirmeyi amaçlıyorlar. Şu anda bölgede, özellikle İran üzerinde yoğunlaşan büyük bir emperyalist yayılmacılık özlemi söz konusudur.

Hepimizin görevi, Vietnam halkının yaptığı gibi, böyle bir savaşa hazırlanmaktır.

Yeni emperyalist formülasyon, Birleşik Ürdün Krallığı ile işbirliği yaparak, bir Filistin birimi yaratmaktır. Biz, Ürdün'deki gerici rejimle birleşmiş bir Filistin'i reddediyoruz.

Bugün ABD bizi korkutmuyor, çünkü Vietnam halkı emperyalizme bir ders verdi ve Humeyni'de aynı dersi vermek üzere. Bütün bunlar, emperyalizmin, yıllar öncesindeki gibi 'güçlü' olmadığını gösteriyor. Şu sloganı unutmamamız gerek:

"Birleşik halk asla yenilmez."

Biz diğer devrimlerden dersler çıkartıyor ve sloganlarımızı yükseltiyoruz:

"Birleşik silahlı Filistin kitleleri, birleşik silahlı Lübnan kitleleri, birleşik silahlı Arap kitleleri; emperyalizmin oyunlarına karşı ileri!..

Emperyalist planların diplomatik yönlerine karşı uyanık olmak, görevimizdir. Zaman zaman, meselenin bu yönü, emperyalist askeri komplolardan daha tehlikeli olabilir.

Biz, emperyalizmle, petrol de dahil olmak üzere, bütün diplomatik, politik, askeri ve ekonomik ilişkilerin gerçek anlamda koparılmasını taleb ediyoruz.

FHKC önderi George Habaş, konuşma yaparken

Guatemala'da halka karşı savaş yürütülüyor

Guatemala'da 1954 yılından beri açık bir faşist terör hüküm sürmektedir. 1954 yılında Arbenz hükümeti henüz birkaç demokratik yasa çıkarabildikten sonra CİA tarafından silahlandırılan paralı askerlerin düzenlediği kanlı bir darbe sonucunda devrilmişti. Arbenz hükümeti grev hakkını ve sendikal özgürlükleri tanıyarak asgari ücret uygulamasını getirmiş ve toprak reformu yapmıştı. Nüfusu yalnızca 6 milyon olan Guatemala'da son yirmibeş yıl boyunca 70.000 kişi faşist idam mangaları (ESA—Mano Blanca gibi faşist örgütler) tarafından öldürüldü.

1978 yılında Guatemala'da alışılageldiği üzere seçim sahtekârlıkları sonucunda bugünkü Başkan Romero Lucas Garcia'nın iktidara gelmesinden sonra faşist terör iyice azgınlaştı.

"18 Ekim 1978 de ESA adlı faşist örgüt Savaş Mahkemesi'nde ölüme mahkum ettikleri kişilerin adlarını içeren bir listeyi basına yolladı. ESA idam mangaları arasında en yeni olanlardan biriydi. Birçok kişi ESA gurubunun maskeleyici bir ad olarak kullanıldığına bu öldürme olaylarından devletin gizli servislerinde çalışan kişilerin sorumlu olduğuna inanmaktadır". (Uluslararası Af Örgütü'nün 1979 Eylülü'nde yayınladığı "Guatemala"adlı rapordan.) Bu listenin yayınlanmasından iki gün sonra, listede adı bulunanlardan San Charlos Üniversitesi Öğrenci Birliği Başkanı Oliviero Castaneda yol ortasında kurşunlanarak öldürüldü. Ve bu listede bulunan kişiler sistemli bir biçimde öldürülmeye başlandı.

Hükümetin, idam mangaları tarafından tehdit edilen kişilerin kendi güvenliklerini kendilerinin sağlamaları yolunda yaptığı kısa ve özlü açıklama, resmi makamların bu eylemleri onayladığını ve doğrudan desteklediğini ispatlamaktadır. Bunun yanısıra adam kaçıranların askeri üniforma giymeleri yada bunlardan bazılarının vurucu komando timlerinden olduğunun saptanması da, hükümetin öldürme olaylarının gerçek sorumlusu olduğunu doğrulayan olaylardır.

ABD Savunma Bakan Yardımcısı:

"SOVYETLER BİRLİĞİ ABD'NİN BASRA KÖRFEZİ'NDEKİ ÇIKARLARINA SALDIRMAKTADIR"

DIŞ HABERLER SERVİSİ

ABD Kongresinde ilginç bir konuşma yapan ABD Savunma Bakan Yardımcısı Harold Brown, Sovyetler Birliği'nin Afganistan'a yaptığı askeri müdahalenin amacının, ABD'nin Petrol İhraç Eden Ülkeler üzerindeki çıkarlarını tehdit ettiğini ileri sürdü.

Harold Brown, ayrıca Sovyetler Birliği'nin, Sovyet bloğu dışında kalan ülkeler üzerinde bir baskı uyguladığını söyledi.

Bakan, "Afgan olaylarına benzer olayların Avrupa, Basra Körfezi ve Kore'de olması ihtimalini düşünürsek, bunlara karşı koymak için ABD'nin yeni uçaklar alması gerekmektedir" dedi.

"CX" diye anılan tanklarla, ağır teçhizatın taşınmasında büyük rol oynayan uzun gövdeli nakliye uçaklarına gereksinim duyduklarını söyleyen Brown Carter'in da özel gemiler alınmasını istediğini açıkladı. SALT 2 Anlaşması'nın geri kaldığı şu günlerde Sovyetler Birliği'nin nükleer silahlar üzerinde bir güç kazanmasını önlemek için yeni tedbirler alınması gerektiğini savunan Brown, Carter hükümetinin silah harcamalarında bir artış yapacağını da belirtti. Brown "Dünyada en kuvvetli ülke olarak kalmakla, zayıflayarak geleceği olmaktan çok geçmişi olan bir ülke olmak arasında seçenek yapmak zorundayız."dedi.

ARNAVUTLUK ABD'NİN BASRA KÖRFEZİ POLİTİKASINI ELEŞTİRDİ

Amerikan Başkanı Carter'in Basra Körfezi politikasını eleştiren Arnavutluk Emek Partisi Yayın Organı "Zerii Popullit", Carter'in politikasının, süper güçler doktrininin açık bir göstergesi olduğunu söyledi.

Amerikan Kongresi'ne gönderdiği mesajda "Amerika'nın çıkarlarının gerektirmesi halinde Basra Körfezi'nde askeri güç kullanabileceğini açıklayan Başkan Carter'i eleştiren gazete "Süper güçler, küçük ülkeler üzerinde sonsuz haklara sahip olduklarını düşünüyorlar" dedi ve Amerika'nın Basra Körfezi politikası ile Sovyetler Birliği'nin 1968'deki Çekoslovakya politikasının ve 1979'da Viyetnam'ı işgal etmeye kalkışan Çin politikasının aynı olduğunu belirtti.

Arnavutluk ATA Ajansı tarafından da yayınlanan yorumda "Amerikan Başkanı, Amerika'nın petrol ve benzeri önemli hammadde dış kaynaklarının tehdit edildiği her durumda diğer ülkelere karşı askeri müdahalede bulunacağını gösteren doktrinini bir kez daha ortaya koymuştur" denildi.

ABD Genel Kurmay Başkanı General Davit Jones ABD ile Sovyetler Birliği arasında askeri bir çatışma olasılığının 1980-1985 arası kayda değer çapta artacağını söyledi.

ALMAN ARBEİTERKAMPF DERGİSİNİN YORUMU:

"Sakharov'u destekleyen sol neye hizmet ettiğini bilmelidir"

Bilindiği gibi, son günlerde ünlü Sovyet fizikçisi Nobel Ödülü Sahibi Andrey Sakharov'un tüm madalyalarının geri alınması ve kendisinin de eşiyle birlikte Gorki kentine sürgün edilmesi tüm dünyada geniş yankılar uyandırdı.

Andrey Sakharov'la ilgili olarak Federal Almanya'da yayınlanan Arbeiterkampf (İşçi Mücadelesi) adlı dergide ilginç bir yorum yer aldı.

Bu yorumu aktarıyoruz:

"Sovyet makamları,rejimi eleştiren "Andrey Sakharov.u 22 Ocak'ta bütün haklarından mahrum kılarak,Gorki kentine sürgüne yolladı. Sovyet Haber Ajansı TASS, bunun, Sakharov'un Sovyet devletine karşı yıllardır sürdürdüğü fesatçı faaliyetlerinden dolayı yapıldığını ileri sürdü.

Sakharov Sovyetler Birliği'ndeki muhaliflerin gerici ve batı yanlısı bölümünden, Sakharov, Frankfurter Rudschau gazetesinin bir yorumda yazdığı gibi sosyalist ilkelerden hareket etmemektedir.

Sakharov daha 1973-de İsveç televizyonunda yaptığı bir görüşmede "Sosyalizim karşısında şüpheciyim! Teorik alanda toplumun daha iyi örgütlenmesi için sosyalizmin bize yeni bir şey verdiğine inanmıyorum" demişti. Sakharov, sosyalizmi "en büyük örgütsüzlük" ve "en büyük ideolojik hareketsizlik" olarak değerlendiriyor.

Sakharov, Vladimir Maksimov (şimdi Federal Alman sağcı basın tekeli Springer ve Lowenthal'le işbirliği yapıyor) gibi "sağcı bir muhalif'".

Sakharov ve Maksimov, yazar Aleksander Galiçek ile birlikte Şili'deki faşist askeri cuntaya bir mektup yolladılar. Bu mektupta sosyalist ozan Pablo Neruda için şöyle şefaatte bulunuluyordu:

"Bu adamın kaybı hükümetinizin söz verdiği, yeniden doğuş ve istikrar dönemine gölge düşürebilir." (Frankfurter Rundschau, 22.9-73).

Evet, Şili halkının faşist demeyi bile çok görerek "goril" diye nitelediği Pinochet diktası, bir yeniden doğuş ve istikrar dönemi açacakmış!

Sakharov, diğer Sovyet muhaliflerinin, özellikle soldakilerin tam tersine yıllardır pratikte aşırı bir özgürlükten yararlandı ve sık sık batı kitle iletişim araçlarına seslenebildi.

Sovyet makamlarının Sakharov'a karşı aldığı önlemler görünümde batıya bir tepkidir (Buğday ve Olimpiyat ambargosu gibi).

Karşı devrimin ve kapitalizmin Sakharov gibi propagandacılarına karşı siyasal bir kitle kampanyası ve güçlü alternatif getiren bir ideolojik mücadele yürütülecek yerde: Sovyet revizyonistleri onun (daha önce hangi akla hizmet ederek verdikleri madalyalarını geri alıyor ve sürgün ediyor. Garip önlemler.

Şimdi Sakharov'la dayanışmaya çağrılan sol, kime hizmet ettiğini düşünmek zorunda."

Amerikan Kongresi Nikaraguaya yardım düşünüyor

Amerikan Kongresi, Nikaragua'ya verilecek 75 milyon dolarlık kredinin oylamasına geçmeden önce, ülkedeki siyasal durumla ilgili bilgi almak üzere Nikaragua Katolik Kilisesi Başkanı Miguel Abondo ve özel sektörün üç temsilcisini ABD'ye davet etti...

Öte yandan, Sadinista Hükümeti, salı günü, Somoza rejiminin devrilmesinde önce Nikaragua'ya verilen kredilerin ödenmesini isteyen 76 yabancı bankanın temsilcileriyle, Managua'da henüz belirlenemeyen bir tarihte yeni bir görüşme yapılacağını bildirdi.

İBRAHİM BOZKURT
1958
Ölümünün İkinci yılında saygı ile anıyoruz.
Taşkale, Kazımkarabekir, Yollarbaşı, Kisecik, Güldere,
HALK ODALARI
(Demokrat: 402)

İBRAHİM BOZKURT
1958...
Hain tuzaklarda, kan uykularda Vurulduk ey Halkım, Unutma bizi. 3.2.1978 günü faşistlerce katledildi. Anısını yaşatacağız.
GAZETE—DER
Demokrat 400

ÜLKER İŞÇİLERİYLE DAYANIŞMA GECESİ

Emekten yana tüm demokrasi güçlerini, yasa dışı lokavta karşı direnen Ülker işçileriyle dayanışmaya çağırıyoruz.

DİSK GIDA—İŞ
TERTİP HEYETİ

Yer: Tepebaşı Gazinosu
Gün: 2.2.1980 Cumartesi
Saat: 18.00

(Demokrat: 396)

İLAN
ŞİLE TAPULAMA HAKİMLİĞİNDEN

ESAS NO: 1960/242
KARAR NO: 1963/190

Tapulama tesbiti sırasında Korucu köyünde kâin 175 parselsayılı yerinCelal Topçuvearkadaşlarıadına tesbit olunduğu, bu tesbite karşı davacılar Şile Mal Müdürlüğü Ali Kocabıyık tarafından Tapulama Mahkemesinde açtıkları dava sonunda: Davanın reddine dair verilen karar davalılardan İdris Yaşar Doğan ve Hediye Çetin'e adresleri bilinmediğinden tebligatların yapılamadığı, bu karar Hazine tarafından temyiz olunduğundan temyiz dilekçesi ile kararın ilanen tebliğine karar verilmiş olduğundan ilan tarihinden itibaren 15 gün sonra kanuni sürenin başlayacağı ve bu süreden başlamak üzere 15 gün içinde karara karşı kanun yoluna başvurulması ve temyiz dilekçesine cevap verilmesi hususunda ilanen tebliğ olunur.

(Basın: 10892) - 394

POLİTİKA CİDDİ BİR İŞTİR

"Terör" konusunu da çözümledik

Geçtiğimiz yıl öldürülen değerli gazeteci yazar Abdi İpekçi'nin anısına düzenlenen "Türkiye'de terör" konulu seminerde yapılan konuşmaları dinleyince gerçekten Türkiye'de anarşi ve terörün kıskıvrak köşeye sıkıştırıldığını ve bu milli belanın bir an evvel defedileceğini anlıyor insan. Gerçekten bu konudaki yetkililer sorunun özüne vakıf olmuşlar canım...

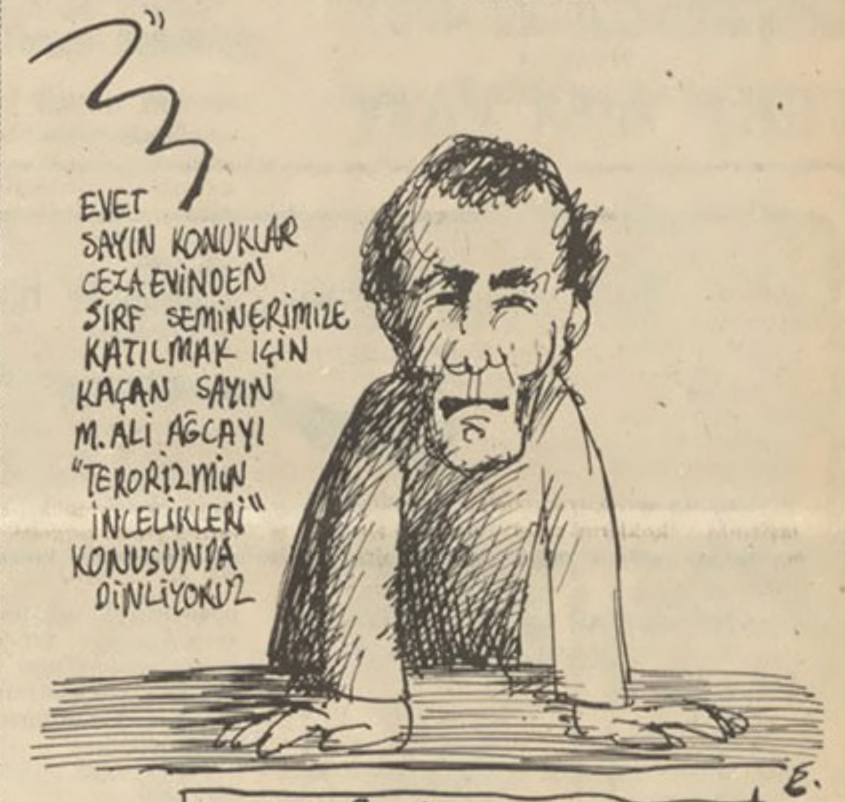
Bir iki aydır dinleye dinleye Türkiye'deki bütün sorunların ekonomik ve sosyal ve hatta siyasal bunalımların kaynağının TÖB—DER olduğunu bütün anarşiyi öğretmenlerin yarattığını bu arada işçilerin, memurların, mühendislerin sağlık görevlilerinin ve de üreticilerin de anarşist olduklarını öğrenmiştik. Ama doğrusu Abdi İpekçi'nin katlinin arkasında da bu TÖB—DER ve diğer terörist kitle örgütleri olduğunu bilmiyorduk.

Toplantıya katılan konuşmacılardan Emniyet Genel Müdür Yardımcısı Osman Güvenir bütün başımıza gelenlerin nedenini hemen özetleyiverdi:

—"Şimdiye kadar baskı yapmayalım diye aşırıya gitmedik mi?

· Ne demeli haklı söze... Bu kadar özgürlük verirsen adamlara, anarşi olur terör olur. Bu kadar özgürlük verilmeseydi, o Tekel, o Tariş işçileri böylesine şımarırlarmıydı. O öğretmenler çok özgür bırakıldıkları için Maraş katliamını protesto etmek hakkını kendilerinde görmedilermi? Bu arada Milli Eğitim Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Müjgan Dericioğlu'nun da konuşması bu çok haklı tespitleri doğruluyordu. Dericioğlu Abdi İpekçi seminerinde ballandıra ballandıra anlattı karanlık TÖB—DER'li militanların yaptıklarını... Gencecik çocukları nasıl anarşist yapıverdiklerini...

Konumuz neydi sahi? Abdi İpekçi mi? Haaa sahi bir Mehmet Ali Ağca vardı, Abdi İpekçi'yi vurduktan sonra silahını MHP'ye bırakan ve "bağımsız terörist" olduğuna cümle alemi inandıran... ona ne oldu?

Meraklısı da varmış

"Millet bunu anlayacaktır" diyen bay Muhbir Özihbar zamlar üzerinde görüş beyan etmiş:

"Hepimiz, herkes devalüasyonun ve zamların sıkıntı ve ızdırablarını çekeceğiz, fakat anlayacağız ki bu hal, Demirel'in 'iki aylık icraatının eseri ve sonucu değildir.

Doğrusu emekçi halkı iyice ezen devalüasyon ve zamların "ızdırabını" çekmeye kendileri meraklı olabilir. Ama kimileri var ki hiç de öyle gözükmüyorlar.. Bay Muhbir Özihbar gözlerini açıp görmek istemese bile..

TÜRK'çesi

Deniz tükendi

İki tür batıya yöneliş vardır. Biri, aşağılık duygusuna kapılmadan, ne istediğini bilerek, sağduyulu bir yaklaşım. Öbürü, üç beş kuruş uğruna ve içteki haksız ayrıcalıkları berkitmek uğruna batıya kul köle olup, içte ve dışta, batı çıkarlarının jandarmalığını yapmacasına. Sen elin jandarması olduktan sonra, ha gözükapalı ve bedava soyundan ol, ha paralı ve açıkgöz soyundan, ne yazar. Hem zaten, hep açıkgözleri jandarma yazarlar ya!.

İşte bu iki yönelişin ayrımını iyice bir belleyip kavrayamazsan, kalkma hiç devlet gemisine kaptanlığa. Yoksa, sonunda böyle denizi tüketip, gemiyi şapa oturtursunuz.

Baksanıza, bu düzen sıfırı tüketti çoktan. Ve kaptan köşkünden duyulan komut, sanmayın ki, "BATIYA! BATIYA!"

Artık dilleri dolaşıyor, hele bir yol dinleyin kaptan köşkünden gelen çığlığı: "BATIYOO! BATIYOO!"

Şavku G. TÜRK

ATATÜRK KÜLTÜR MERKEZİ HUZURSUZ

Atatürk Kültür Merkezi emekçileri sorunlarını dile getiren bir bildiri hazırladılar. Bu bildiride şöyle denilmekte: 14 Ekim seçimleriyle birlikte iktidardan düşen CHP ağırlıklı hükümet yerini AP görünümlü, 3. MC'ye bırakmıştır. Halbuki tekelci burjuvazinin isteklerini CHP'de yerine getiriyordu. Ama ülkede demokrasinin olduğunu kanıtlama amacıyla girilen 14 Ekim seçimlerinde yine bir burjuva partisi olan AP görünümlü 3. MC'nin gelmesiyle birlikte, zamlar hat safaya varmış, baskı yasaları ve faşist terör işçi ve emekçileri adeta yaşatmıyacak duruma getirmiştir. Evet işçileri, emekçileri, devrimcileri bu baskı ve zamlarla yaşatmamak istiyorlar.

Bilindigi gibi AP görünümlü 3.MC görevden alma ve atamalarıyla da ünlüdür. Bu uygulamalarıyla bütün devlet dairelerine gerici, faşistleri doldurmakta. Bu devlet daireleri arasında Kültür Bakanlığı ve birimleri de bulunmaktadır.

İktidara gelir gelmez sanat kültür düşmanı kesilen AP görünümlü 3. MC, ilerici müdürleri uzaklaştırarak, yerine gerici, milliyetçi, faşist müdürleri getirmiştir. Ardından halka dönük oyunlarda (Arturo Ui, Ferhat ile Şirin gibi) sahneden kaldırmışlardır. Ve İstanbul sinema dairesinin filmlerini durdurmuştur vs.

Bütün Kültür Bakanlığı birimleri de bunlar yaşınırken, son günlerde İstanbul AKM (Atatürk Kültür Merkezi) de eski müdürü görevinden alınarak yerine gerici, faşist bir fabrikatör olan Aziz Çoşkun getirilmiştir. Gelir gelmez faşist uygulamalara başlayan müdür, bu kurumu adeta kendi fabrikası gibi yönetmek istemektedir.

AKM personel dairesinde çalışan dört bayan arkadaşımıza baskı uygulanarak istifaya zorlanmıştır. Ayrıca bununla yetinmeyen faşist müdür AKM'yi bir ordu karargahı yapmak istemektedir, sanat galerisi sıkıyönetimi üst olarak verilmektedir.

Yani bu üst yapı kurumu da diğer devlet daireleri gibi faşistler tarafından işgal edilmek üzeredir. Onun için AKM personeli huzursuzdur. Ama şu bilinmelidir ki AKM' de ve Türkiye genelindeki baskı ve zulümler ozanımızın da dediği gibi "durduramıyacaklar Halkın Akan Coşkun Selini"

AKM – EMEKÇİLERİ

Musahipzade CELAL'in oyunu İzmir Devlet Tiyatrosunda sergileniyor

Musahipzade CELAL'in "Pazartesi, Perşembe" isimli oyunu, ölümünün 20. yılında İzmir Devlet Tiyatrosu tarafından sahnelendi.

"Pazartesi. Perşembe" oyunu, yazarın en başarılı eserlerinden olup çökmekte olan Osmanlı toplum yapısının, saray-bürokrasi düzeyinde yansıyan sonuçlarını, yöneten - yönetilen çelişkilerini çağcıl, nedeyse absürde (uyumsuz) varan bir yaklaşımla seyircisine aktarmaya çalışıyor.

İrfan Seyrek ve Mehmet Çağlarer Fotoğraf Sergisi açıyor

İrfan Seyrek-Mehmet Çağlarer ortak fotoğraf sergisi 6-20 Şubat tarihleri arasında Muhsin Ertuğrul-Harbiye- Şehir tiyatrosu'nda açılıyor.

Yakında açılacak olan ortak sergileri ile ilgili olarak kendileri ile konuştuğumuz sanatçılar gazetemize şunları söylediler:

"Bizler, her gün sokaklarında birçok yurtseverin, işçilerin, öğrencilerin kurşunlandığı, öldürüldüğü bir ülkede, çiçek fotografları, çıplak kadın fotoğrafları vb. çekilerek sanat yapılabileceğine inanmıyoruz. Günümüzdeki koşullar, bizlere çok daha farklı bir görev yüklemektedir. Bugün estetik duyarlılığımızı da koruyarak, ezilen insanları ve onların mücadelelerini işlemek; doğa güzelliklerinin, yaratılan değerlerin yalnız çalışanların hakkı olduğunu ve birgün sömürünün ve baskının olmadığı bir dünyaya ulaşılacağına olan inancımızı vurgulamak durumundayız..."

Tiyatroda yöntem ve üslup

Hayati ASILYAZICI

Türk Tiyatrosunun azımsanmayacak denli bir geçmişi var. Tarihsel geçmişini anlamak için günümüzdeki etkinliğini değerlendirmek gerek. Tiyatroda niceliksel değişimler için evrim sözcüğünü kullanır. Ne ki, bu sözcük tiyatronun yaşamsal değişimi içerisinde niceliksel ve niteliksel değişimleri içerecek biçimde yönlendirilir. Tiyatronun toplumsal işlevinde devrim sürecini sürdürmesi, evrimini gerçekleştirmesi toplum yapısıyla ilintilidir. Örneğin, tiyatro tarihleri incelendiğinde evrim ve devrimin birbirine bağlı olduğu görülecektir. Eski Yunan Tiyatroşu, İngiliz, Fransız ve Alman Tiyatrosu ile Rus tiyatrosunda bu iki sözcüğün, yani evrim ve devrimin kendine özgü bir biçimde birbirine bağlı oldukları görülür. Ancak, toplumsal gelişmenin nicelik değişimlerinden nitelik değişimlerine geçişte diyalektik yöntem çağdaşlaşma açısından daha bir önem taşır. Giderek, bir yöntem getirir diyalektik anlayış. Yöntemi oluşturur, kuramsal tiyatro öğretisiyle uygulamalı yöntemi birleştirerek yöntem ve üslubu belirler. Diyalektik açıdan kural, sahnelenecek yapıtlarda anlatılmak istenen düşünceyi anlaşılır bir yoruma eriştirir. Yöntem dışı bir yaklaşımla ele alınacak bir sahne yapıtı, sözcüklerin bütünlüğünü bozmayacak nitelikte ölçülüp tartılarak sahne üstüne getirilişinde seçilecek tümceler tartılarak kullanılır ve değerlendirilir. Shakespeare'i Çehov'u, Gorki'yi, Brecht'i çağdaş düzeye uygun biçimde yorumlamak için yeni bakış açıları getiren yaklaşımlar gerektirir.

Çehov'u ilk kez başarılı biçimde dünya tiyatrosuna kazandıran Stanislavski ve Nemirovic-Dançenko'dur. Bu iki ünlü yönetmenin sahneledikleri Üç Kız Kardeş'i 1967'de Moskova Sanat Tiyatrosunda görmüştüm. Üslup korunarak yineleniyordu yorum. Ama Georgi Tovstanoğov, Üç Kız Kardeş'i, 1963'lerde sahnelemişti ve çağdaşlığı yeni bir görkemi muştulamıştı. Diyalektik dünya görüşünü olağanüstü güzellikte sahnede değerlendiren Tovstanogov'un Gorki yorumları da büyük başarılarla doludur. Büyük ustanın birçok yorumlarını görme olanağını bulmuştum. Belleğime çakılı kalan Üç Kız Kardeş ile Gorki'nin Küçük Burjuvalar'ı çağdaş tiyatroda yankılar uyandıran olaydı doğrusu. Ama 1933'lerde Tairov'un Moskova'daki Oda Tiyatrosunda sahnelemiş olduğu Vişnevski'nin iyimserlik Tragedyası, 1956'larda Leningrad'da Toestanogov tarafından ikinci kez sahnelenmiş ve sanatçıya Lenin Ödülünü kazandırmıştı.

Bertolt Brecht'in çoğu oyunlarını görme olanağını buldum. Berliner Ensemble'de katarak örnekleyeceğim: Arturo Ul'nin sarsıcı ve etkileyicisini Varşova'nın Çağdaş Tiyatrosunda gördüğüm yorumdu. Erwin Axer sahnelemişti oyunu. Brecht'in Berliner Ensembe'deki yorumundan daha sert .bir yorum olduğunu Polonyalı tiyatro eleştirmeni Romen Szydlowski bana 1970'lerde söylemişti. Ne ki, bu düşüncesini "Polonya'da Brecht" adlı yapıtında da açıklamıştır Szydlowski.

Bu yöntem ve üslup üstüne kısa açıklama ve örneklemelerimi bitirmeden önce, önümüzdeki tiyatro yılında İstanbul Şehir Tiyatroları'nda büyük bir İngiliz yönetmenin çalışmasına tanık olacağız. Shakespeare uzmanı Gareth Morgan'ı ülkemize çağırdık, bize Şehir Tiyatrolarında bir Shakespeare yapıtını sahnelesin diye. Çeşitli oyunlar sahneleyen Gareth klasik ve çağdaş yazarları büyük başarılarla yorumlamaktadır, İngiltere ve başka ülkelerde. Şehir Tiyatroları için, belki şunlardan birini seçeceğiz: Kral Lear, Hamlet, Macbeth, Richard III. ve Jul Sezar.... Bir başka yazımda Gareth Morgan'ı tanıtmak isterim: Üslupçu ve yetkin Sahekespeare'ciyi.

Yöntem ve üslup konusunda bir kaç örnek verebildim. Bu konuda gözlemlerime dayanan önemli oyunlar, oyuncular, yönetmenler, senograflar dizisi var. Yurtdışında izlediğim, yakından görme ve tanıma olanağını bulduğum bu soy büyük tiyatro ustalarına bugün neçok şeyler borçlu olduğumu daha iyi anımşıyorum.

Geniş örnek vermiyeceğim ama bir Münir Özkul'u, bir Yıldız Kenter'i, Müşfik Kenter'i, Vasfi Rıza Zobu'yu, Gülriz Sururi'yi, Ayla Algan'ı selamlıyarak yazımı bitiriyorum.

İstanbul'da bugün

SİNEMA:

TÜRKİYE SİNEMATEK'İ –"İNSANLIĞA ADANAN ŞARKI"– Yön: Borislav Şaraliev– Saat: 14.00 "Bizde Gençtik" – Binca Zheliaskova– Saat:16.30

KENT – YENİ MELEK SİNEMALARI– " Kıyamet" –Oyn: M. Brando.
GAZİ SİNEMASI – "Londra'da Tuzak"
SİTE SİNEMASI – "Nil'de Ölüm"–M. Farrow
MELODİ SİNEMASI – "Havaalanı 80"

TİYATRO

İSTANBUL BELEDİYESİ ŞEHİR TİYATROLARI

KADIKÖY ŞEHİR TİYATROSU ––"Babanın Gorilleri"–Yazan: Adnan Giz Yön:Zihni Küçümen Saat: 15.30–19.00 – Yazan, Yön: Erhan Dilligil– Saat: 11.00
FATİH ŞEHİR TİYATROSU– "Tırpan" Fakir Baykurt. Uygulayıp, Yön: Taner Barlas– Saat: 15.30 – 21.00

İSTANBUL DEVLET TİYATROLARI–
"Deli Dumrul"- Büyük Salon–– Saat:20.00
"Keloğlan Ses Arıyor" –Oda Tiyatrosu– Saat 11.00-14.30

SERGİ:

BEDRİ RAHMİ SANAT GALİRİSİ – "Galeri Kolleksiyonundan Seçmeler"- Karma Sergi

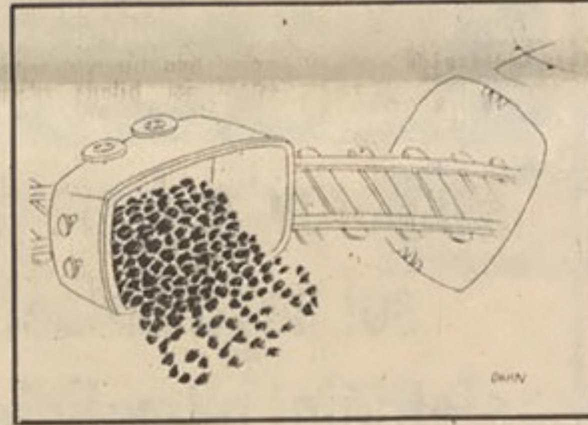
Ümit Kartoğlu ve Ohannes Şaşkal, Burhan Solukçu'nun anısına bir sergi düzenlediler

Ümit Kartoğlu ve Ohannes Şaşkal, iki yıl önce ölen maden işçisi ve karikatürcü Burhan Solukçu'nun anısına, karikatür sergisi açtılar.

1928 yılında Zonguldak'ta Doğan Solukçu, Zonguldak kömür ocaklarında elektrikçi olarak çalışırken hastalandı ve uzun yıllar sanatoryumlarda yattı. İlk karikatürünü 1952'da Sanatoryumda çizdi. Yapıtı 1954'de Dolmuş dergisinde yayınlandı. Sanat çalışmalarını hasta yatağında sürdürdü.

Ölmeden önce hocası Rıfat Ilgaz'a mektupta "Ölecek misin ya bir meydanda öl/ya da bir dağ başında kavgan için/ böyle yatakta miskince ölme" diyen Burhan Solukçu açılan K–ÖMÜR karikatür sergisi için Mehmet Ergün şunları söylüyor: Gerçeğin özünü verebilmek için tipik durum ve kişilerden yola koyulan, daha doğrusu da gerçekliğin özünü verebilmek için sürekli bir seçme-ayıklama eylemiyle tipik durum ve kişiler yaratan sanatçı, bu oluşum karşısında son derece duyarlıdır. Böyle bir yönseme içersinde bulunan sanatçılar için "yer", anlatılan tipik kişi vedurumların dışına kalan, ozansı betinmelerine olanak tanıyan bir öğe değil, ete-kemiğe bürünmelerini sağlayan bir öğedir. Türkiye toplumunun gelişim süresinde bu özelliği taşıyan iki yöre vardır:

İlki Çukurova, ikincisi ise Zonguldak. Her iki yörenin gerek doğal kaynakları, gerekse de üretime elverişli iklim ve toprak yapısına sahip bulundukları, bitkiler nedeniyle kapitalist üretim ilişkilerinin filizlenmeye başladığı bölgelerin başında geldiklerine tanık oluyoruz. Bu iki genç çizer arkadaş, Türkiye toplumunun ekonomik

ve toplumsal yönden en tipik yörelerinden biri olan ve yazın emekçilerimizin gerekli derinlikte ele alıp işlemedikleri Zonguldak'ı "k-ömür" adını verdikleri bu karikatür toplamıyla sanat alıcısının ilgisine sunuyorlar".

K–ÖMÜR sergisini düzenleyenlerden Ümit Kartoğlu, 1956 yılında Zonguldakta doğdu, Bir kişisel, iki de ortak sergi açtı. Çeşitli karma sergilere katıldı. Ve üç yarışmada ödül aldı.

1959 yılında Amasya'da doğan Ohannes Şaşkal, karikatür çizmeye 1977'de başladı. Yurt içi ve yurt dışı çeşitli karma sergilere katıldı. Bir kişisel sergi açtı. İki çocuk kitabı resimledi. Biri uluslararası olmak üzere altı ödülü vardır.

Burhan Solukçu'nun anısına açılan sergi 2-14 Şubat tarihleri arası, Ankara Çağdaş Sahne Kültür Merkezinde, 16-28 Şubat tarihleri arasında ise İstanbul Türkiye Sinemátek'de izlenebilecektir.

Halk Şiirinde Toplumsal Olaylar ve Başkaldırmalar

MEHMET BAYRAK

OSMANLI TOPLUM YAPISI VE TOPLUM OLAYLARI

a) Maddi Temelleri

Halk şiirindeki toplumsal olayları inceleyebilmek ve değerlerdirebilmek için, öncelikle amansız bir mücadeleye girişen ve dirlik kavgası veren emekçi halk sınıf ve tabakalarının sınıfsal konumuna bakmak gerekiyor. Toplumsal olayların boyutlarınıkavrayabilmek, herşeyden önce bu ürünleri yaratan sınıfla öbür sınıfların bu dönemdeki sosyal durum ve ilişkilerini bilmeyi gerektiriyor. Ancak ondan sonra hem halkın mücadelesinin boyutları, hem de bu mücadelenin Halk şiirindeki yansıması daha iyi değerlendirilebilir.

Daha önce de vurguladığımız gibi, tüm sınıflı toplumlarda olduğu gibi toplumumuzda da insanların tarihi, sınıfsal mücadele tarihi biçiminde gelişiyor. Bu sınıfların içinde yer alan ve onlara sözcülük eden sanatçılar da değişik boyutlarla, temsil ettikleri insanların yaşam mücadelesini yansıtmışlar. Kimi zaman bunu belirli sanatçılar yerine halkın kendisi yapmış. Anonim türküler ve destanlar böyle çıkmış ortaya..

Bunun için diyoruz ki, halk şiirinin yapıcısı, yaratıcısı halktır. Osmanlı'nın deyimiyle 'avam', 'reaya', 'beraya', 'kurra ahalisi' .... vb. Bu kesim, Türkiye'de kapitalist ekonominin gelişmeye başladığı 19'uncu yüzyıldan sonra 'köylü' adını alıyor. Özellikle tarım işçileri sınıfının oluşmasından sonra ortaya çıkan tutma, azap, bekar, beylik, yanaşma, ırgat, çiftçi, rençber, kiracı, ortakçı, uşak, ev uşağı gibi gruplar tüm bu kesimin içindedir. (Burada hemen bir gerçeği vurgulayalım. Kuşkusuz halk ozanları yalnızca köyden çıkmaz, ancak kasaba ozanlarının da köyle yakından ilişkisi vardır.)

Anadolu'da köylüler sürekli nüfusun çoğunluğunu oluştururlar. Üretimle yaratımda yük, genellikle onların sırtındadır. Böyleyken hiç bir zaman bu kesimin ürettiği, ortaya koyduğu normal yollarla onun cebine girmemiş. Her şeyden önce o, üretim araç-gereçlerinin gerçek sahibi olamamış.

Osmanlı'nın üretim nesnesi genellikle 'toprak'tır.. Yani baş dirlik kapısı, toprak ve tarım ürünleridir. Bu nedenle Türkiye köylüsünde toprağın ayrı bir yeri, önemi vardır. Nice türküler yakılmış, şiirler düzülmüştür toprak üstüne.

Osmanlı döneminin egemen toprak düzeninin 'Osmanlı feodalizmi' olduğunu belirttik. Özellikle uygulama ve işlerlik açısından konuya yaklaşanlar, egemen toprak düzeninin, Osmanlıya özgü nitelikler taşıyan bir feodalizm olduğu noktasında birleşiyorlar.

Feodalizmde,üretim nesnesi olan toprak, büyük feodallerin güdümündedir. Osmanlı feodalleri genellikle bürokrat kesimden gelmedir. Padişah, veziriazam, vezirler, emirler, beylerbeyi, sancakbeyi, sipahibeyi, sipahiler vb. bu kesimi oluştururlar. Bu Osmanlı'daki feodalizmin özgün özelliklerindendir.

Formüle etmek gerekirse, Osmanlı yönetim mekanizması içinde üretim nesnesi olan toprak şöyle üleşilmişti:

Memleket vilayetlere bölünüyordu ve vilayetler beylerbeyi ve vali denilen büyükfeodallerce yönetiliyordu. Vilayetler de sancak ve liva denilen daha küçük birimlere bölünüyordu. Sancak ve livalar da Sancakbeyi ve mirliva denilen büyük ve orta feodallerce yönetiliyordu. Bu birimlerin altındaysa zeamet ve tımar denilen orta ve küçük mülkiyetler bulunuyordu. Tımar ve zeamet sahipleriyse tımarlı sipahiler ve sipahilerdi.

Kısaca Osmanlı devletinde topraklar üç bölüme ayrılmıştı:

1- Kişisel mülkler (Sultan tarafından kişilere verilen mülkler)

2- Vakıf araziler (Dinsel yollarla edinilen büyük mülkler)

3- Devlete ait araziler (Saray'ın ve askeri feodallerin ellerindeki araziler)

Başlıca üretici sınıf ise, bu topraklar üzerinde bir mülkiyet hakkı olmayan, geceli gündüzlü çalışıp emeğinin karşılığını artık değer biçiminde bu sömürgen sınıflara kaptıran köylülerdi.

Anadolu emekçisi:
Şalvarı şaltak Osmanlı
Eğeri kaltak Osmanlı
Ekende yok biçende yok
Yiyende ortak Osmanlı

derken, bu gerçeği dile getiriyordu.

Halk edebiyatının hem yazılı, hem de sözlü ürünleri arasında, üretim ilişkilerini ve zengin-yoksul ikilemini anlatan yığınla örnek verilebilir. Bunlardan yalnızca birkaçını vermekle yetineceğim.

Yazanı bilinmeyen şu destanda, yoksul köylülerin durumu yansıtılırken, yöneticilerin baskı ve ezgisi de eleştiriliyor:

Alemi yaradan yetiş imdada
Kati çok bunda (1) kaldı fukara
Gündęn güne oldu zulüm ziyade
Bir acayip halde kaldı fukara

Haneye dokuz yüz düştü salyana (2)
Şüphe yok eriştik ahır zamana
Niceler muhtaç oldu aziz nana
Elleri koynunda kaldı fukara

Fukarada yoktur koşmaya öküz
Hafta sekizdir amma teklif dokuz
Aldığı pahalı sattığı ucuz
İşte böyle müflis kaldı fukara

Biraz ekin eker biraz kaldırır
Anı da şahnaya (3) yarı böldürür
Çifti dağıtmayı göze aldırır
Elleri koynunda kaldı fukara

Şahnalar gelir harman gezerek
Sanki tohum vermişler müşterek
Yarı koymaz, yarıcılık diyerek
İşte böyle müflis kaldı fukara

1- Bun: bunalım
2- Salyane: Yılda bir alınan vergi
3- Şahne: harman bekçisi, ekin koruyucusu

Zengin, yoksul çelişkisi üzerine kurulan destanlar da geniş bir yer tutar Halk şiirinde.

İşte Aşık Veli adında birinin bu türden destanından birkaç dörtlük:

Zengin ile fakirin halin söyleyim
Zengine koç kuzu kurban ederler
Fukarayı hiç hesaba katmazlar
Zengin için söyleyip seyran ederler
(....)

Zengin emrederse devirir dağı
Fakirin yanında durmaz çırağı
Zenginin aşına koyarlar yağı
Fakirin aşına da soğan ederler
(...)

Aşık Veli söyler sözü düş gelir
Fakir ölür gözlerinden yaşa gelir
Zengin ölür mezarına taş gelir
Fakire bir çalı nişan ederler

(ÇORUMLU, Sayı:36-37/1942)

1897 yılında Merzifon'un Harız köyünde doğan ve çok yoksul bir yaşam sürdürdükten sonra 1956 yılında aynı köyde ölen Aşık Ali Baki ise bu karşılaştırmayı şöyleyapıyor:

Zenginler dünyada giyer kuşanır
Fakir gömleğine bezi bulamaz
Zengin kuş tüyüne yatar döşenir
Fakir de minderde bezi bulamaz

Zengin arabasın dağdan aşırır
Fakir de ovada yolun şaşırır
Zengin ocağında kuzu pişirir
Fakir beslemeğe kazı bulamaz

Zenginin yediği baklava börek
Fakir de bulamaz haşhaşlı çörek
Zenginin yağ ile beslenir yürek
Fakir mancasına tuzu bulamaz

Zenginin şişinde kebap pişiyor
Fakirin elinden somun düşüyor
Zenginler faytona binip yaşıyor
Fakir de önünde izi bulamaz

Zenginin yediği buğday ekmeği
Fakir de bulamaz darı kepeği
Zenginler besliyor çifte köpeği
Fakir kapısına tazı bulamaz

Zenginin yahnisi ocakta taşar
Fakir bir ekmeğin peşinde koşar
Zenginin atı var yokuştan aşar
Fakir de şaşırmış düzü bulamaz

Zenginler daima bolluğa dalar
Fakirin gönlüne kasavet dolar
Zenginler evinde hem radyo çalar
Bu Ali Baki de sazı bulamaz

Kısaca köylünün anlatımıyla köylünün durumu şuydu:

Çıksam dağa ayısı var, kurdu var
Düze insem sıtması var, derdi var
Köye gitsemtahsildarın derdi var
Şaştım ağam bu salgının elinden
(...)
Harmana saçılmış bir yüklük çöğen
Kaşına konulmuş bir kucak geven
Demirsiz bir saban, bir dişsiz döğen
Şaştım ağam bu salgının elinden

Bu, bir dönemin anlatımıdır bir bakıma, Avcının önünde geyiğe dönmüş insanların hali.

Tüm bunların üstüne bir de kıtlık bastırınca, yaman olur yoksulların durumu:

Zenginler buğdayı evine tıktı
Vesika diyorlar bir karne çıktı
Kıtlığı görenler canından bıktı
Şimdi fukaranın hali yamandır

Kayseri üstüne çöktü bir duman
Tarihler de yazmaz böyle bir zaman
Tez yetiş imdada Hızır el'aman
Şimdi fukaranın hali yamandır

(Ali Rıza Önder:Halk Şairi Osmancıkoğlu- Kıtlık Destanı'ndan, Erciyes, sayı:40,41/1946)

Halk vapura ve trene

(Baştarafı 1. Sayfada)
mesi için imza topluyorlar.

ZAMLAR TEPKİYLE KARŞILANIYOR

Önceki akşam 17.30-18.00 sıralarında Haydarpaşa — Pendik arasında çalışan trenlerde zamları savunan bir kişi dövüldü. Dövülme olayının bu kişinin "Millet olarak bu zamların altından kalkacağız" demesiyle başladığı bildirildi.

Denizcilik Bankası Şehir Hatlarının çeşitli vapur seferlerinde de abonman kartlarının ücretlerinin 75 liradan 400 liraya çıkması sonucu halk gösteriler yaptı.

Eminönü —Paşabahçe hattında zamların belli olmasından sonra önceki akşam 18.30,19.45 vapur seferlerinde halk toplu olarak bilet almama ve kontrol memurlarına bilet göstermeme kararı aldı. Vapur Paşabahçe'ye yanaştığında halk biletlerini vermeyerek kapılardan geçti. "Zamlara Hayır" sloganı atarak kısa bir yürüyüşten sonra dağıldı.

Aynı gelişmeler dün sabah Paşabahçe—Eminönü, Anadolu Hisarı—Eminönü, Çubuklu—Eminönü ve Adalar—Eminönü hatlarında çalışan vapurlarda da görüldü. Bu vapurlarda halk bilet almama ve göstermeme kararı aldı. Bunun iskeleden haberr alınması üzerine, vapurlar güvenlik kuvvetlerince Eminönü'ndeki Bandırma iskelesine yanaştırıldı. Halkın bilet vermeden çıkmak istemesi üzerine kapılar kapatıldı. Ancak halk bu kapıları açıp çıktı. Bu arada güvenlik kuvvetlerinin biletsiz olarak geçmek isteyen kalabalığı dipçikle dağıtmak istediği gözlendi. Vapurlardan çıkan yurttaşlar, "Zamlara hayır", "Vapur ücretleri indirilsin" sloganlarını atarak Eminönü'ne kadar yürüdüler.

Kendileriyle görüştüğümüz yurttaşlar seslerine kulak verilinceye kadar eylemlerini sürdüreceklerini açıkladılar. Bu arada vapur ücretlerine getirilen zamlarla ilgili olarak imza kampanyası açan halk anında 1000'e yakın imza topladı. Yurttaşlar bu imzaların toplanmasının devam edeceğini ve yetkili yerlere verileceğini açıkladılar.

ANKARA'DA

Ankara'nın Bentderesi semtine asılan "Zamlara ve zulme karşı direnelim" —Devrimci Yol" yazılı pankart 1 saat kadar sonra güvenlik görevlileri tarafından indirildi. Pankartın ucuna asılan paketlerden gazete kağıdı çıktığı belirtildi.

Küçükesat Akay'da önceki akşam 18.30 sıralarında gösteri yapan bir grup cadde üstünde lastik yakarak trafiği kestiler. Edinilen bilgilere göre trafiği kesen grup zamlara karşı bazı sloganlar atarak dağıldılar.

Başkent Ankara'da, Demirel hükümetinin aldığı son zam kararlarını protesto amacıyla gösteriler düzenleniyor. Bazı işyerlerindeki işçiler, öğle yemeklerinde forumlar düzenleyerek, zamları protesto ederken, bazı semtlerde de halk, akşam saatlerinde gösteriler yapıyor. Öteyandan dün sabah saat 8 sıralarında bir grup zamları protesto eylemi düzenledi. Gösteri sırasında havaya bir kaç el ateş edildiği duyuldu. Göstericiler sloganlarını söyledikten sonra dağıldılar.

CEBECİ'DEKİ GÖSTERİ

Cebeci semtinde önceki akşam Özsoy sokağından başlayıp atom sokakta sona eren bir izinsiz gösteri yapıldı. Ellerinde meşaleler taşıyan göstericiler, "Yaşasın TARİŞ Direnişimiz, Zamlara Hayır", "Zam Zulüm İşkence İşte Faşizm" şeklinde sloganlar söylediler. Daha sonra devrim andı içen göstericiler olaysız bir şekilde dağıldılar.

YEMEK SAATLERİNDE FORUM DÜZENLENİYOR

Bazı semtlerde gösteriler yapılırken bazı işyerlerinde de zamları protesto amacıyla yemek saatlerinde forumlar düzenleniyor. Dün Ankara Belediyesi yemekhanesinde forum düzenlenerek, zamlar ve baskılar protesto edildi.

Zamları ve baskıları protesto amacıyla dün Ankara'nın Demirtepe semtinde bir grup genç, sabah saat 8 sıralarında gösteri düzenledi. Göstericiler zamları ve baskıları protesto eden sloganlar söyledikten sonra dağıldılar. Bu arada silah sesleri duyuldu.

Öte yandan önceki akşam saat 18.15 sıralarında bir grup, Ulus'ta gösteri yaparak, zamları ve baskıları protesto etti.

"Okullara faşistleri,,

(Baştarafı 1. Sayfada)
ma ile gerçeği saptırma yoluna gittiği ileri sürüldü.

"MİLLİ EĞİTİM BAKANI OLAYI ÇARPITIYOR"

Konu ile ilgili olarak görüşlerine başvurduğumuz öğretmenlerden Edip Aksever şunları söyledi:

"Şimdiye kadar çok kar kış oldu, yakıtsızlık çekildi ama hiç bu kadar uzun bir tatil kararı alınmamıştı. Aslında Milli Eğitim Bakanlığı olayı çarpıtarak açıklıyor. Yapmak istedikleri yarı yıl tatilini "Kara kış" gerekçesiyle uzatarak Kahraman Maraş olaylarını protesto eden öğretmenleri tamamen işten atmak ve yerine faşist kadroları yerleştirmek. Zaman kazanmak için de böyle bir bahaneye ihtiyaç duyuyorlardı. İşten el çektirilen öğretmenlerle ilgili soruşturmalar sürdürülüyor. Bu arada ilerici, demokrat Bakanlık Müfettişleri geri hizmete çekilerek, MC yanlısı müfettişler soruşturmayı yönlendirmeye başladılar. Okullarda büyük ölçüde öğretmen açığı var. Vekil öğretmenler de bu açığı kapatmaya yetmiyor. Ayrıca çevrede büyük tepki görüyorlar. Bu yüzden yarı yıl tatilinden yararlanarak açığa alınan öğretmenlerin yerine kendi kafalarına uygun faşist öğretmenleri yerleştirecekler. Bu oyunu bozmak için elimizden geleni yapmalıyız"

"EVDE ISINABİLİYOR MUYUZ?"

Yarı yıl tatilinin uzatılması ile ilgili olarak konuşan orta okul 2. sınıf öğrencisi Yadigar Ertan ise şöyle dedi:

"Okulların tatil olması önce bana çok güzel geldi. Ancak sanki evlerimizde ısınabiliyor muyuz ki, okulları kapatıp bizi iyice sokağa saldılar. Büyük öğrenciler neyse, ama küçük kardeşlerimizi evde tutmak hiç mümkün değil. Sokakta okuldakinden daha çok üşüyorlar. Ayrıca okul kapalı olunca derslerden de iyice uzaklaşmış olduk. Şimdi ders yılı başında öğrendiklerimizi de unutacağız. İlk okul birinci sınıftaki kardeşim okuma yazmayı yeni söküyordu, şimdi bütün bildiklerini unutacak. Sonra da yazın tam gülüp eğleneceğimiz sırada bizi sıcakta okula yollayacaklar. Sıcakta aklımıza ders de girmiyor. Zaten öğretmenlerimizi de elimizden almışlardı. Aslında bu tatili bence kara kış yüzünden değil, öğretmenlerimizin yerine başka öğretmenleri tayin etmek için yaptılar."

BU İŞİN ARDINDA İŞ VAR

Okulların 3 Mart tarihine kadar kapalı kalması en çok öğrenci velilerini üzdü. Veliler çocukları evlerde tutamadıklarını ve zaten doğru dürüst eğitim yapılamaması nedeniyle pek bir şey öğrenmeden birinci devreyi geçiren çocukların tüm bildiklerini de unutacaklarını söylediler. Beş çocuk babası tekstil işçisi Bayram Çimenci şöyle konuştu.

"Kara kış" var dediler, okulların tatilini Mart başına kadar uzattılar. Sanki bizim evler okuldan daha sıcak. Koskoca Devlet okuluna yakacak odun kömür bulamazken ben bir garip işçi, iki göz gecekonduma yakacak nereden bulayım? Çocuklar iyice sokaklarda kaldılar. Bence bu işin ardında bir iş var. Bizim çocukların üç tanesi Yeni Sahra Orta okuluna gidiyor. Oradaki öğretmenlerin hepsi Kahraman Maraş olaylarını protesto ettikleri için açığa alındı, kimisi de tutukluymuş. Aslında biz işçilerin ve tüm halkın da öğretmenlerin yanında olduğumuzu hükümet bilmiyor galiba. Tatil sonrası okula yeni öğretmenler tayin edilirse ben bu işin ardındaki işi bilmiş olacağım."

Ecevit, "CHP—kitle eylemlerine

(Baştarafı 1. Sayfada)
kapsın" denemeyeceğini, devleti sevmeyen, halkı düşünmeyen, devleti küçümseyen devletin tüm görevlerini yetkilerini elden çıkarmaya azmeden bir zihniyetin sergilendiğini savundu.

Demirel hükümetinin devletin birçok işlevlerini özel sektörün güçlü kesimine devrederken, ulusal ekonomi ile yabancı sermaye egemenliğine sokmak çabası içinde göründüğünü ileri süren Bülent Ecevit, "Özel sektörün zaten yabancı sermaye ile içli dışlı olmuş güçlü kesimi bundan zarar görmeyebilir. Ama küçük ve orta boy sanayiciler, gerçek anlamda milli sanayiciler silinip giderler ya da büyük sermaye ile yabancı sermayenin tutsağı durumuna gelirler" şeklinde konuşmasını sürdürdü.

Ecevit, Güney Amerika modeli bir ekonomiye yönelen hükümetin yalnız halkı değil, milli sanayiciyi de ezmekte sakınca görmediğini söyledi. Bülent Ecevit, hükümetin izlemeye başladığı yeni tutumun kaygı verici olduğunu belirterek konuşmasını şöyle sürdürdü:

"Türkiye'ye yeni ve yabancı bir ekonomik model biçilmek isteniyor. Devletin temel görevlerini geniş ölçüde bazı büyük çıkar çevrelerinin üstleneceği, o çevrelerin de bazı dış çıkar devreleri ile birlikte Türkiye'yi içerde ve dışarda yönlendirmeye çalışacağı bir model, devletin ekonomik ve toplumsal anlamda giderek etkisizleşeceği ve halkla yabancılaşacağı, halkın ezileceği, büyük çıkar çevrelerinin de sömürdükçe sömüreceği bir model. Bu modelin ister istemez kendi siyasal rejimi ve kendi dış politikası da vardır."

Bülent Ecevit, konuşmasının son bölümünde de hükümetin batıdan nasıl kredi alınabileceği kaygısına düştüğünü, bu durumun ancak bağımsızlığın aşılması pahasına sürdürülebileceğini söyleyerek şunları dedi:

"Batı ile dostluğumuz ve ittifakımız kuşkusuz, uluslararası ilişkilerimizin önemli unsurlarındandır. Fakat batı ile aramızda gerçek bağ, jeo-politik değildir, stratejik de değildir. Demokratiktir. Demokrasi ile bağdaşması olanaksız bir ekonomik model Türkiye'nin üstüne giydirilirse ve bunun sonucu olarak da, Türkiye demokrasiden uzaklaşırsa batıdan belki bir süre için yardım alır. Ama batı ile arasındaki en sağlam ve sürekli bağı da atmış olur. Üstelik sırf jeo-politik nedenlerle, stratejik nedenlerle alınacak yardım, Türkiye'yi kendi bölgesinde de yalnızlaştırır.

Onun için Türk toplumu, şimdi üstüne giydirilmek istenen yabancı ve iğreti modeli her yönü ile ve kesinlikle reddetmelidir. Ve herhalde reddedecektir."

SORU VE YANITLAR

CHP Genel Başkanı daha sonra gazetecilerin çeşitli konulardaki sorularını yanıtladı. Ecevit, bir soru üzerine de diyaloğun uygarlık ve demokrasi gereği olduğunu belirterek, AP'ye işbirliği önerirken, AP'nin başka desteklerle hükümet olması durumunda sadece AP için değil ekonominin bile çok kötüye yönelebileceği düşüncesinde olduğunu ifade etti. Ecevit partisinin muhalefet stratejisinde bu aşamada bir değişiklik olmayacağını da belirterek, demokratik kitle eylemlerinin CHP tarafından nasıl karşılanacağı yolundaki bir soruyu şöyle yanıtladı:

"Demokratik kitle eylemi deyimi ile Türkiye'de kastedilen eylemlere girmekten partimiz her zaman kaçınmıştır. Türkiye'nin son yıllardaki ortamında CHP'nin bu tür eylemlere girmesi büyük sakıncalar doğurabilir. Bizce önemli olan kitle eylemleri değil, CHP'nin halka kendisini anlatmasıdır."

Ecevit getirilmek istenen modelin nasıl reddedileceği yolundaki bir başka soru üzerine de topluma düşünceleri açığa vurmanın yolları bulunduğunu, çok etkili bazı kuruluşların bu konuda önemli ağırlıklarının varolduğunu belirterek kitle eylemlerine giriş mekte sendikaların etkili olabileceğini zira modelin özgür sendikacılığı yokedeceğini vurguladı.

Bülent Ecevit, modelin parlamenter demokrasiden vazgeçme anlamına gelip gelmediğini soran bir gazeteciye de bu modelin işlemeyeceği kanısında olduğunu söyledi ve "büyük sermaye çevreleri ile paylaşılan bir modelin demokraside, yürümeyeceği kanısındayım" şeklinde konuştu. Ecevit, demokratik kitle eylemlerinde de gelecek uyarının fiziki eylem niteliğindeki direnişlere dönüşmesinin çok tehlikeli olacağını da savundu.

Bülent Ecevit, bir başka soru üzerine de şu aşamada CHP'nin hükümet olma olanağını görmediğini ancak, bu olasılığı da gözönünde tuttuklarını bildirdi.

KÖY-KOOP

(Baştarafı 1. Sayfada)
duk, engelledi. Şimdi üretici köylü çiftini sürecek mazot bulamıyor. Bulsada parasızlıktan alamıyor. Tarla sürülmek için traktör bekliyor. Traktör mazot bekliyor. Beklenenlerin hiç birisi gelmiyor. Üzülerek belirteyim ki, ülkeyi açlık bekliyor. Tarım girdilerinin tümüne zam geldi. Traktör almak için yarım milyon lira yetmiyor. Acı gerçek yüzümüze bir tokat gibi inecek böyle giderse önümüzdeki yıl açlık gelecek. Seralık naylonumuzu kestiler, tütüncü fideliğini neyle örtecek, bu karakışta kara kara onu düşünüyor. Şimdi naylonu kooperatiflere vermiyorlar. Kimbilir kaç tane naylon milyoneri yaratacaklar."

ANT—BİRLİK'TE

(Baştarafı 1. Sayfada)
kararlı olduklarını bildirdiler.

Bu arada Antalya Valisi bir açıklama yaparak işçilerin dünden itibaren direnişe başladıklarını belirterek "çıkması muhtemel olaylara karşı tüm tedbirleri aldıklarını" ifade etti. Vali "direnişi başlatanların elebaşlarını tespit etmek için çalışmalarını sürdürdüklerini de bildirdi.

BRONKAY'DA DİRENİŞ

Gültepe'de kurulu, 200'e yakın işçinin çalıştığı Boronkay Fabrikası'nda çalışan işçilerin üç gündür direnişte olduğu bildirildi. Direnişe işverenin çeşitli gerekçelerle tensikata gitmesinin neden olduğu açıklandı.

TİMLO'DA DİRENİŞ

Genel Müdürlüğü Gayrettepe'de bulunan Türkiye İnşaat ve Malzeme Limited Şirketi (TİMLO) Genel Müdürlüğüne bağlı Ataköy İnşaatları, Sun'i Mermer İşletmesi ve Plastik Turistik Tesisleri İşletmelerinde çalışan toplam 610'u aşkın işçiden 115'inin işine son verilmesi üzerine işçiler direnişe geçti. İşçiler, işten atılmalarının nedeninin Türk-İş'e bağlı Türk Yapı İşçileri Sendikası'ndan ayrılıp Bağımsız Türk İnşaat İşçileri Sendikası'na geçmeleri olduğunu belirttiler.

Türkiye'den

(Baştarafı 1. Sayfada)
20 milyon dolar arasında) ilk sıralarda bulunmaktadır. Bazı firmalara olan borçlar ise bir kaç bin dolarla sınırlıdır.

Türkiye'den büyük tutarda alacaklı olan firmaların alacaklarının 6224 sayılı Yabancı Sermaye Yasası'na göre faaliyet gösteren ortaklıklarına sağladıkları mallardan kaynaklandığı gözlenmektedir. Bu tür alacaklı firmaların bir bölümü ithalatta yeni ödeme gecikmelerine yolaçılmadığı, 1978 ve 1979 yıllarında yüksek fiyat uygulayarak zararlarını kapattıkları gözlendi.

Polisario Örgütü Carter'i savaş kışkırtıcılığı yapmaka suçladı

BRÜKSEL (ANKA)

Cezayir tarafından desteklenen Batı Sahra'nın Kurtuluşu Cephesi (POLISARIO), ABD Başkanı Carter'i Fas'a Amerikan silahları verme kararı aldığı için "savaş kışkırtıcılığı"yla suçladı.

POLISARIO tarafından Brüksel'de yayınlanan bildiride, ABD'nin Fas'ın sınırlarını koruma gerekçesiyle vermeyi kararlaştırdığı silahların gerçekte Batı Sahra halkını baskı altında tutma amacına yönelik olduğu belirtildi.

Örgütün Avrupa'daki Bağlantı Bürosu, BM Genel Kurulunun Sahra Halkının bağımsızlık hakkına dikkati çeken ve Fas askerlerinin geri çekilmesini öneren kararları da hatırlattı.

Bildiride "Afrika Birliği Örgütünün Sahra'daki gelişmeleri kaygıyla izlediği" vurgulandı.

Eski İspanyol sömürgesi olan Batı Sahra 1975 yılında Fas ve Moritanya'nın İspanya ile yaptıkları bir anlaşma sonunda paylaştırılmıştı. Gerilla savaşları sonunda, Cezayir tarafından desteklenen POLISARIO, Moritanya'ya ait bölümü ele geçirmiş, Fas ise bu toprakları ilhak etmişti.

Guatemala'da köylülerin işgali altındaki İspanya Büyükelçiliğini polis yaktı

GUATEMALA (A.A.)

İspanya'nın Guatemala'daki Büyükelçilik binası önceki gün topraksız yoksul çiftçiler tarafından işgal edildi ve Büyükelçilik binasında bulunanlar bir süre rehin tutuldu. Ancak, bir süre sonra Guatemala Güvenlik Kuvvetlerinin binaya ateş açmaları sonucu çıkan yangında, yaklaşık 40 kişi yanarak öldü.

İspanya Büyükelçisi Maçimo Cajal'ın bazı yanıklarla kurtulmuş olmasına karşın Büyükelçiliğn birini sekreteri ile Guatemala eski Devlet Başkan Yardımcısı ve eski Dışişleri Bakanı öldüler.

Çeşitli kaynaklardan bildirildiğine göre, Guatemala'nın kuzeyindeki İuiche eyaletinde gerillaları izleyen askerlerden bazıları bu bölgedeki kır emekçilerinin gerillalara yataklık ettiklerini öne sürüp, bölge halkına işkence etmeye başlamıştı.

İspanya Büyükelçiliğinin topraksız çiftçilerce işgal edildiği haberi üzerine Guatemala polisi binayı kuşattı ve işgalcilerden, Büyükelçiliği terketmeleri istendi. Bu sırada Büyükelçi Maçimo Cajal, penecereden polislere seslenerek ateş açmamalarını, işgalcilerin elinde sadece Nacak, iki adet tabanca birkaç el bombası ve bir o kadar da Molotof kokteyli bulunduğunu, ayrıca işgalcilerin kötü bir niyetleri olmadığını söyledi. Ancak, bu çağrı dinlenilmedi Polis binaya ateş açınca yangın çıktı ve iki katlı bina kısa sürede yandı. Yangında 40 kişinin öldüğü tahmin ediliyor.

Başkentte bu olaydan sonra karışıklıkların sürdüğü bildirildi.

Olaydan sonra İspanya Büyükelçisi Guatemala polisini suçladı, binada yangın çıkmazdan önce polisi ateş açmaması için defalarca uyardığını ve elçiliğin boşaltılmak üzere olduğunu defalarca tekrarladığını belirtti. İspanya Büyükelçisi, polisin apansız saldırıya başladığını ve böylesine bir vahşete bugüne dek tanık olmadığını söyledi.

Olayla ilgili olarak İspanya hükümeti olağanüstü toplantıya çağrıldı.

Suluova'da devrimci işçilerin oturduğu mahallede 150 kişi gözaltına alındı

SULUOVA (DEMOKRAT)

Suluova'da devrimci işçilerin yoğun baskı altında bulundukları bildirildi. 28 Ocak günü Şeker Fabrikası küspe yüklemesinde çalışan 10 işçinin gözaltına alınmasından sonra işçilerin yakınları karakola, gözaltına alınanların durumu öğrenmek için gitmeleri üzerine halkın üzerine ateş açıldığı bildirildi.

Bu olaydan sonra genişletilen bir operasyonla, gözaltına alınan işçilerin mahallesi kuşatma altına alınarak, 150 kişi gözaltına alındı. Bu arada işçi otobüslerinin arandığı, Ahmet Balman adlı bir işçinin polis ta rafından aşırı şekilde dövüldüğü, öldü diye bırakıldığı o arada bir polisin "Ölmediyse bir kurşun sık. Kaçarken vuruldu deriz" dediği öne sürüldü.

Gözaltına alınanlardan hiçbir haberin alınamadığı, ancak bazı kadınların görülebildiği, bu kadınların yüzlerinin kan içinde olduğu haber verildi.

Gözaltına alınanların durumu hakkında hiçbir haber alınamadığı, bir ara bazı kadın tutukluların görüldükleri, bu kadınların yüzlerinin kan içinde olduğu bildirildi.

Ticaret Bakanlığı

(Baştarafı 1. Sayfada)
MHP yanlısı gazetelerde "illegal komünist örgütlerin kurucuları ve bu örgütlerin üyeleri oldukları ve çeşitli suçlardan hükümlü bulundukları" halde CHP ağırlıklı iktidar tarafından işe alındıkları öne sürülen ve bu gazetelerde yayımlanan "komünist memurların isim listelerinde" adları geçen Ticaret Bakanlığı memurları bazı yöneticiler tarafından sorguya çekilerek "kendine yeni bir iş ara" deniliyor. Yine bazı polisler tarafından "arandıkları" öne sürülerek rahatsız ediliyor.

150 KOMANDO TEKRAR GÖREVLERİNE GETİRİLİYOR

CHP ağırlıklı iktidar döneminde başka görevlere atanan ve içlerinde istifa edenlerin bulunduğu 150 kadar MHP yanlısı militanın tekrar görevlerine getirilecekleri bildiriliyor. Militanlardan bazılarının göreve başlatıldığı belirtiliyor.

AKLA KARA

(Baştarafı 2. Sayfada)
katıldı. Başbakanın, TBMM Başkanının, Genelkurmay Başkanının mesajları okundu. Gazeteciler Cemiyeti, Adalet Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü ve İstanbul Üniversitesi adına konuşmalar yapıldı.

Ama hiç kimse Türkiye'de, Kayseri'de estirilen türden bir terörün varlığından söz etmedi.

Yoksa, yok muydu bizde terörün böylesi?

Öyleyse, 5 yaşındaki Deniz Aydın'ı kim öldürdü?

* * *

Bu tutumla ve bu kafayla senin katilini çok yakında bulurlar, hiç kuşkun olmasın, Abdi kardeşim.

GÜNÜN YAZISI

(Baştarafı 2. Sayfada)
dan "zam" peşinde, bir yandan "eli sopalı" peşinde. Ama sopanın vakti geçmiştir artık. Şu yaşadığımız gerçekten ciddi bunalıma, gerçekten ciddi bir çözüm düşünülecekse tek çare bütün kurumlarıyla demokrasi içinde yaşamasını öğrenmektir. Bunu öğrenmesi gereken de çalışan sınıflar değil, şimdiye kadar nedense hep sınıfta kalan etkili ve yetkili çevrelerdir.

Bomba uzmanının açtığı kutudan üzerinde Yeni MC'nin hediyesi yazılı "Kazık" çıktı

ANKARA (DEMOKRAT)

Önceki gün Ankara'da İzmir caddesiyle Necati bey caddesinin kesiştiği köşeye bırakılan televizyon kutusu 20 dakika süreyle trafiği aksattı. Kutunun etrafında "Zama Zulme Karşı Tek Yol Devrim", "Zam Zulüm İşkence, İşte Faşizm", "İMF Emreder Yeni MC Zam Yapar", "Zamlara Hayır" yazılı sloganlar bulunduğu görüldü. Güvenlik kuvvetlerinin olay yerine gelmesinden sonra bomba uzmanlarınca açılan kutunun içinden "Yeni MC'nin halkımıza hediyesi" yazılı bir kazık bulundu.

NE ALIRSAN 12,5

Demokrat
Çatalçeşme Sok. No: 50 Cağaloğlu—İSTANBUL Telefon: 28 08 15
Yıl: 11 Sayı: 3281/39
Demokrat Ofset tesislerinde hazırlanmış, Hürriyet Ofset tesislerinde basılmıştır.

BAS—SAN Basın Yayın Sanayi ve Ticaret A.Ş. adına imtiyaz sahibi Dursun AKÇAM
Genel Koordinatör Arslan B. KAFAOĞLU

Yazıişleri Müdürü Işık YURTÇU
Ankara Temsilcisi Dr. Ergin ATASÜ

ABONE KOŞULLARI
Yurt içi
3 aylık 675.—TL
6 aylık 1350.—TL
1 yıllık 2700.—TL
Yurt dışı
3 aylık: 1350
6 aylık: 2700
1 yıllık: 5400

İLAN KOŞULLARI
2,3. sayfalar (süt. cm) 400.—TL
Devam sayfaları (süt-cm) 450.—TL
İlan sayfaları (süt-cm) 320.—TL
Doğum, nişan, evlenme, ölüm, teşekkür (1 süt, 5 cm) 700.—TL
Yayın İlanları... 400.—TL.
Küçük İlanlar (kelimesi) 10.—TL.
İLAN REKLAM BÜROSU Cumhuriyet Cad. No: 87/5 Elmadağ-İSTANBUL Telefon: 40 15 89

Ankara Bürosu: Konur Sok. 24/19 Kızılay- Ankara Telefon: 17 01 41 | İzmir Bürosu: Kıbrıs Şehitleri Cad. 1443 Sok. No: 149 Daire: 6 Alsancak Telefon: 14 67 75 | Adana Bürosu: Dörtyolağzı, Özel Sancak İş Hanı Kat: 1 No: 58

YAĞ NİÇİN BULUNAMIYOR?

Yağ yokluğu, "yağ sanayicilerinin sorunlarını çözme" anlayışıyla giderilemez

2 kiloluk zeytinyağı 430 TL. Onu da ara da bul.

● Türkiye'de üretilen yağ, tüketimi karşılayamamakta, bu durumdan dolayı ortaya çıkan yağ açığını dışalımla kapatma çabaları da soruna çözüm getirmemektedir.

Bugün, zeytinyağı da, tereyağı gibi, margarinler karşısındaki rekabet gücünü büyük ölçüde yitirmiştir. Son 20 yıldır zeytinyağının, hem toplam bitkisel yağ tüketimindeki payı, hemde toplam sıvı bitkisel yağ tüketimindeki payı sürekli azalmıştır.

başka deyişle ülke içinde üretilen yağ, tüketimi karşılayamamakta, bu durumdan dolayı ortaya çıkan yağ açığını dış alımla, kapatma çabaları da soruna çözüm getirememektedir. Sorunun çözümü doğrultusundaki çalışmalar yıllardır siyasi iktidarların gündeminde-

(ÇİZELGE–2)

Yıllara Göre Bitkisel Yağ Tüketimi

Yıllar	Yemeklik Sıvı Bitkisel Yağ (Bin Ton)	Zeytin Yağ (Bin Ton)	Margarin (Bin Ton)
1967	98.0	84.0	110.0
1968	100.0	88.0	120.0
1969	110.0	94.0	130.0
1970	110.0	94.0	125.0
1971	131.0	94.0	133.0
1972	183.0	50.0	140.0
1973	135.0	80.0	175.0
1974	115.0	60.0	140.0
1975	148.0	80.0	182.0
1976	150.0	75.0	182.0

Çizelgedeki rakamlar incelendiğinde, 1967 yılında zeytinyağının toplam bitkisel yağ tüketimindeki payı % 28., toplam sıvı bitkisel yağ üretimindeki payı ise % 46'. dır. Aynı rakamlar örneğin 1976 yılında, % 18, ve % 33 olarak gerçekleşmiştir.

Son yirmi yıldır, zeytinyağı üretiminde önemli bir artış olmamıştır. Zeytincilik sürekli olarak ihmal edilmiş ve margarin karşısında rekabeti yitirmiştir. Yoğun propagandanın ve ekonomik-politik desteklerin de yardımıyla, zeytinyağı dışındaki diğer sıvı bitkisel yağlar ve özellikle de margarin günümüzde en çok tüketilen yağ haline gelmiştir. Bu nedenle, yaşadığımız yağ darlığı kendisini daha çok margarin ve ayçiçeği yağı vb. darlığı şeklinde hissettirmektedir.

SORUN NEDİR?

Bugün yağ konusunda genel olarak yaşadığımız gerçek "yağ yokluğu"dur. Bir dir. Fakat, bitkisel yağlar ve margarin üretimi konusunda yapılan çalışmalar, gerçekçi halk yararına çözümlemelerle noktalanmıştır. Sorun sürekli ülkenin ekonomik ve politik yapısından soyutlanarak ele alınmış, geliştirilen çözüm önerileri, yapılan çalışmalar bu nedenle yüzeysel kalmış sonuçta "Türkiye'nin yağ sorununun çözümü" adı altında, yağ sanayicilerinin sorunları çözülmeye çalışılmıştır. Alınan önlemler günlük politikalar çerçevesinde ele alındığı içinde, sorun sürekli büyüyerek günümüzdeki boyutlarına ulaşmıştır.

YAĞ AÇIĞININ GELİŞİMİ

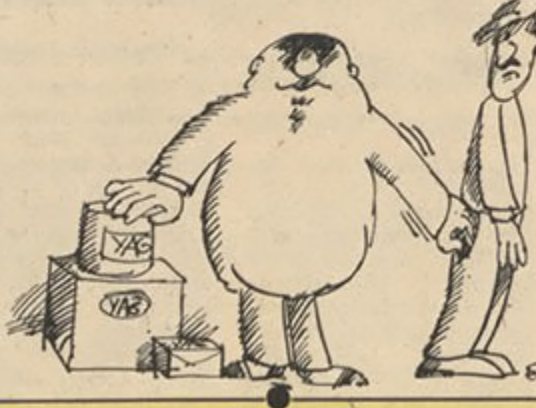
Yağ üretimi, yağlı tohum üretiminden, mamul yağ dağıtımına kadar uzanan bir süreçtir. Bu nedenle yıllardır yaşadığımız yağ darlığı yağ üretim sürecinin sadece herhangi bir evresine özgü bir olay değildir. Sürecin değişik aşamalarında, "darlığın" ortaya çıkmasının nedenleri değişik biçimlerde etken olmaktadır.

YAĞLI TOHUM ÜRETİMİ

Bitkisel sıvı yağ ve margarin üretiminde kullanılan yağlı tohumlar çiğit, ayçiçeği, yerfıstığı, susam, haşhaş, soya, kolza, keten tohumu, kenevir tohumu, aspir vb. dir. Bu yağlı tohumlardan çiğit ve ayçiçeği, toplam yağlı tohum üretiminin % 80-85'ini karşılamaktadır.

ÇİGİT ÜRETİMİ

Bitkisel yağ sanayiinin temel hammaddelerinden biri olan çiğit pamuğun bir yan ürünüdür. Pamuk bilindiği gibi direkt olarak yağından istifade edilmek üzere ekilmediği için çiğit pamuk üretimi taban fiyat politikası, dünya pamuk fiyatları, pamuk zararlıları ile mücadele sonuçları, dokuma sanayiinin durumu vb. koşullara bağlıdır. Çizelge-3 incelendiğinde son on yıldır çiğit üretiminin yukardaki koşullara bağlı olarak 750 ile 950 bin ton arasında değiştiği, fakat sürekli olan bir artışın gerçekleştirilemediği, pamuk ekim alanlarının ise hemen hemen sabit kaldığı bir anlamda ekim alanlarının son sınırına varıldığı görülmektedir.

(ÇİZELGE–3) –
Yıllara Göre Çiğit Üretimi

Yıllar	Ekiliş (Hektar)	Üretim (Ton)
1968	712.835	696.451
1969	638.520	641.824
1970	527.635	640.000
1971	688.415	835.200
1972	760.147	869.686
1973	677.261	820.523
1974	837.896	957.419
1975	670.000	768.000
1976	581.165	759.523
1977	776.809	912.308
1978	675.000	824.000

Kaynak: D.İ.E. Kayıtları:
Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde sulama olanaklarının geliştirilmesi pamuk ekimini dolayısıyla çiğit üretimini arttırabilir.

AYÇİÇEGİ ÜRETİMİ

Ülkemizde margarin tüketiminin artması ayçiçeği üretimini de olumlu yönde etkilemiş, ayçiçeği üretimi sürekli olarak artmıştır.

Ayçiçeği 1968 yılında, alımı devletçe destek; lenecek ürünler listesine girmiş aynı yıl taban fiyat uygulaması da başlamıştır.

(ÇİZELGE–4):
Buğday-Ayçiçeği Gelirleri Karşılaştırması:

Ürün	1969 Yılında 1 Dekardan Gelir (TL)	1974 Yılında 1 Dekardan Gelir (TL)
Buğday	104.40	702
Ayçiçeği	134.46	388

(ÇİZELGE–5)
Buğday-Ayçiçeği Gelir Oranları

	1969	1974
Buğday geliri		
Ayçiçeği Geliri	0.7	1.80

Kaynak: Yağ çıkmazı ve Türkiye'de yağ kurumu, Doç. Dr. Muammer Kayahan, Gıda Dergisi, Sayı: 1

Taban fiyat uygulaması başlangıçta üretimi teşvik etmiş, ekim alanlarının hızla gelişmesini sağlamıstır.

Ürünlere taban fiyat uygulanması görünüş olarak, üreticilerin himayesi ve genellikle tarımsal ürün fiyatlarındaki konsoktürel düşmelere karşı üreticilerin korunması amacına yönelikse de esasında, üreticinin ürettiği ürünlerin fiyatlarını sınırlayan bir araç olma görevini yerine getirmektedir. Devletçe saptanan fiyat, piyasadaki oluşabilecek fiyatı düzenleme görevi görmektedir.

İşte bu somut nedenden ötürü süreç içerisinde, ayçiçeğine uygulanan taban fiyat politikası, ayçiçeği fiyatlarının düşük kalması doğurmuştur.

Çizelge –4 ve Çizelge-5 incelendiğinde görülmektedir ki, süreç içerisinde ayçiçeği diğer ürünlere, esas olarakta buğday ve şeker pancarına göre daha az gelir ge tirir olmuştur.

Son on yılda gerçekleştirilen ayçiçeği üretim miktarları (Çizelge–6) incelendiğinde, yukarıda belirtilen nedenlerden dolayı, özellikle 1972 yılından itibaren ayçiçeği üretiminin artan istemi karşılayacak düzeyde artmadığını, hatta gerilediğini görmekteyiz.

(ÇİZELGE–6):
Yıllara Göre
Ayçiçeği Üretimi

Yıllar	Ekiliş-Hektar	Üretim (Ton)
1968	240.000	230.000
1969	286.000	310.000
1970	360.000	375.000
1971	396.000	465.000
1972	495.000	560.000
1973	481.000	560.000
1974	425.000	420.000
1975	418.000	480.000
1976	445.000	550.000
1977	374.000	455.000
1978	405.000	515.000

DİGERLERİ

Diğer yağlı tohumların üretim durumları ise Çizelge–7 de görülmektedir.

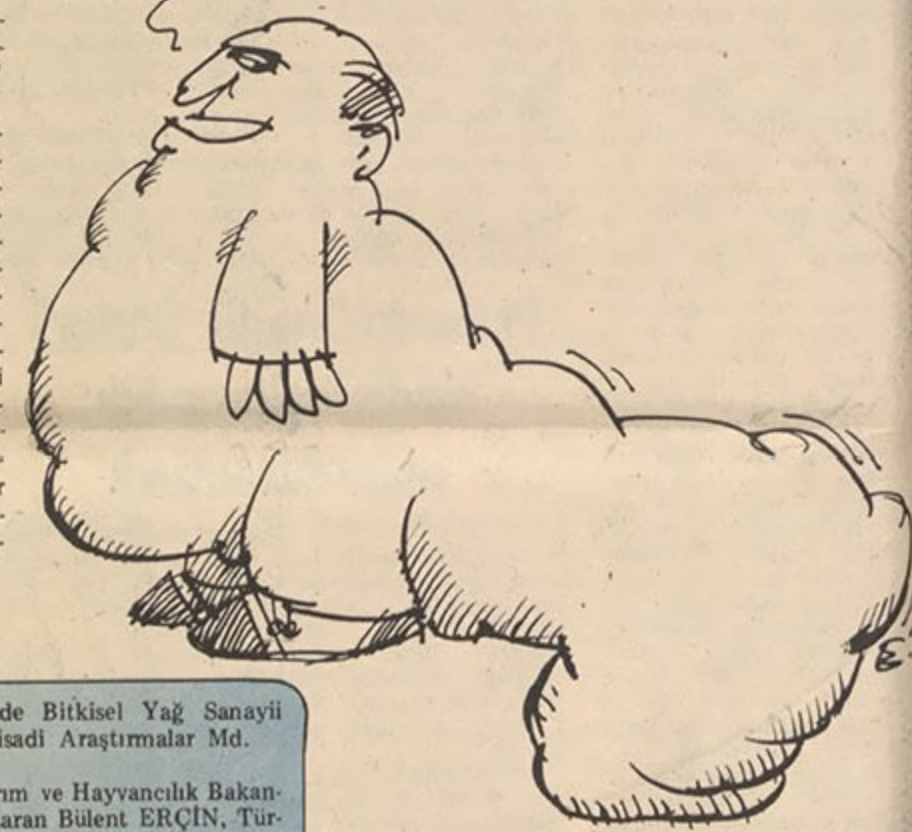
Çizelge–7 incelendiğinde görülüyor ki, ülkemizde toplam sıvı bitkisel yağ ve margarin tüketimi sürekli ve hızlı bir artış göstermektedir. Halbuki aynı yıllarda, tüketilen yağın hammaddelerinde üretimin sabitleştiğini hatta gerilediğini rakamlar verilere dayanarak tesbit ettik. Bu durumun vardığı nokta bitkisel yağ üretiminde bir hammadde açığı sorunuyla karşı karşıya oluşumuzdur.

(ÇİZELGE–7)
Diğer Yağlı Tohum Üretim Miktarları

Yıllar — Üretim(Ton)

Yıllar	Soya	Y.Fıstığı	Kolza	Aspir	Susam	Haşhaş
1972	12.800	42.000	1.400	1.350	33.000	–
1973	7.400	44.000	900	1.350	26.000	–
1974	8.500	44.000	900	1.200	29.000	–
1975	6.750	40.000	464	1.350	33.000	5.757
1976	8.500	54.750	5000	1600	25.000	14.000
1977	9500	50.000	13.800	1250	23.500	36.000
1978	3.500	54.000	18.000	1000	20.000	27.000

Kaynak: Türkiye'de Yağlı Tohumlar ve Bitkisel Yağ Sorunları Semineri, Bülent ERÇİN, Adana–1978

Kaynak: Türkiye'de Bitkisel Yağ Sanayii T.İş Bank. A.Ş. İktisadi Araştırmalar Md. Yayını 1978.
–DİE ve Gıda-Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı kayıtlarından aktaran Bülent ERÇİN, Türkiye'de Yağlı Tohumlar ve Bitkisel Yağ Üretim ve Tüketimi, "Türkiye'de Yağlı Tohumlar ve Bitkisel Yağ Sorunları Semineri" Adana, 1978.

YARIN
HAMMADDE AÇIĞI

ÇOCUK GAZETESİ

YENİ BİLMECELER

1– Boynu uzun
lekesi çok
Dili var
Sesi Yok

2– Kırmızı burun
Beyaz dudak
Koca pabuçlu
Ünlü salak

3– Tahta elli
Demir Yüzlü
Güzel Kız
Isıtır içini
düzeltir giysimi

4– İki kuyruğu
Bir boğumu var
Boynundan aşağıya
sarkar

5– Koyun da var
İnsanda var
Parası olana
Çarşıda çok

YANITLAR

1– Zürafa
2– Palyaço
3– Ütü
4– Kıravat
5– Yüngiysi

Kırmızı Çiçek

Nural BİRDEN

NEREYE GİDİYORSUN!! BENİ BEKLE!!

Aaa! UÇAN BİR ÇİÇEK!

TV'de BUGÜN

17.00 HABERLER

17.05 FLIPPER

17.30 DIMIDAN

18.00 KÜÇÜK EV

18.45 TAŞ DEVRİ

19.10 KAPTAN OŃEDIN

20.00 HABERLER

20.35 OBALAR ATLAR

21.30 İLDEN İLE MERSİN

22.30 SAİNT'İN DÖNÜŞÜ

Sürekli filmen Ölüm Yarışı adlı bölümü yayınlanacak

23.15 HABERLER